

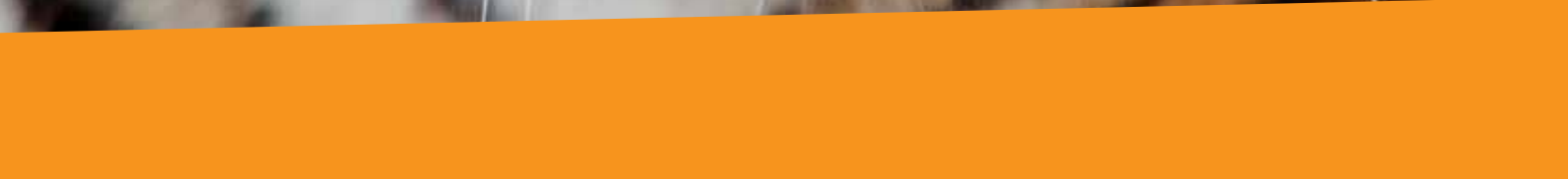
JAARVERSLAG

2015

AAP

INHOUD

2015 in vogelvlucht	5
Voorwoord Raad van Toezicht	6
Bestuursverslag	7
De organisatie en personeel	18
Strategie	21
Blik op de toekomst	23
Verantwoording van de Raad van Toezicht	24
Verantwoordingsverklaring	26
Het financieel verslag	29
Samenwerkingstabel	32
Vermogens- en liquiditeitsbeleid Stichting AAP	36
Jaarrekening	39
Overige gegevens	67
Exploitatiebegroting 2016	73
Meerjarenoverzicht	79
Uitleg van termen en begrippen	82

Dit jaarverslag is zakelijk en cijfermatig van opzet. Voor meer achtergronden, beeldmateriaal en persoonlijke verhalen over ons werk in 2015 verwijzen wij u graag naar het digitale jaarverslag op onze website www.aap.nl.
Alle foto's in dit jaarverslag betreffen dieren die door AAP zijn opgevangen, dan wel gebouwen of evenementen op het terrein van AAP en AAP Primadomus.

Dit jaarverslag is geprint op FSC-papier

2015 IN VOGELVLUCHT

Dierenwelzijn staat nog altijd sterk onder druk. Veel exotische dieren leiden geen dierwaardig leven en menselijk handelen is daar vaak de oorzaak van. Bij AAP verbeteren wij op een duurzame manier het welzijn van deze uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren. Dit lukt ons door praktische opvang te combineren met wetgeving en beleid. Dweilen met de kraan dicht, noemen we dat.

MIJLPALLEN VOOR DIERENWELZIJN

In Nederland werd op 1 februari 2015 de positieflijst van kracht. Een mijlpaal voor dierenwelzijn in het algemeen, maar zeker ook voor het beleidswerk van AAP! De positieflijst zorgde voor een golfbeweging in heel Europa: een toenemend aantal overheden en partnerorganisaties zien het belang van duidelijke wetgeving omtrent het houden van exotische huisdieren in, en willen het Nederlandse model van de lijst als voorbeeld nemen. [Zie pagina 9](#)

Vanaf september 2015 behoort Nederland tot het groeiende aantal landen waar wilde dieren in circussen niet langer zijn toegestaan. Wat AAP betreft een positieve ontwikkeling: wilde dieren in het circus is absoluut niet meer van deze tijd. Komende jaren richt AAP zich op andere Europese landen om ook daar een verbod op wilde dieren in circussen te kunnen realiseren. Spanje vormt hierbij ons nieuwe, belangrijke doel. [Zie pagina 10](#)

GERED

AAP heeft in 2015 in totaal 199 dieren opgevangen:

- | 3 chimpansees
- | 7 grote katachtigen
- | 115 overige primaten
- | 67 overige zoogdieren
- | 7 overige diersoorten

[Zie pagina 11](#)

TAKE CARE

In totaal werden in 2015 454 dieren verzorgd, waarvan 89 dieren in Primadomus. Een opvallend voorbeeld is de verzorging en ontwikkeling van Linda. Deze chimpansee, die decennialang opgesloten heeft gezeten, maakte belangrijke stappen in haar resocialisatieproces: ze ontmoette haar nieuwe groepsgenoten. Een enorm spannend moment, waar ook veel media-aandacht voor was. [Zie pagina 11](#)

EEN NIEUW THUIS

Dieren blijven slechts tijdelijk bij AAP. We zoeken een nieuw permanent thuis voor ze, waardoor er weer plek vrijkomt voor dieren die onze hulp hard nodig hebben. En met succes: in totaal werden er in 2015 116 dieren herplaatst. Op 31 december 2015 verbleven er in totaal 506 AAP-dieren bij onze herplaatspartners wereldwijd. [Zie pagina 12](#)

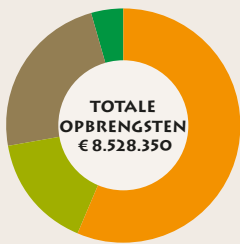

ONZE ACHTERBAN

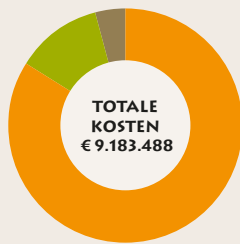
Air Miles-spaarders: 111.450

Donateurs: 59.231

[Zie pagina 13](#)

- Eigen Fondsenwerving
€ 4.809.705
- Subsidies
€ 1.352.978
- Acties door derden
€ 2.007.896
- Overig
€ 357.771

- Besteed aan doelstellingen
€ 7.677.707
- Werving baten
€ 1.104.247
- Beheer en administratie
€ 401.534

Two aapjes gedumpt in Utrecht

IN DE MEDIA

In 2015 hebben we de nodige resultaten geboekt qua zichtbaarheid voor het Nederlandse publiek. Veel aandacht was er voor een aantal cases die AAP dit jaar onder handen nam, zoals de opvang van de eerste grote katten in Primadomus en Brad en Angelino: de twee witoorpenseelaapjes die te vondeling waren gelegd in Utrecht. [Zie pagina 16](#)

ONDERTUSSEN IN PRIMADOMUS...

We kijken terug op een succesvol jaar voor onze Spaanse vestiging Primadomus. Als CITES-erkend opvangcentrum heeft Primadomus inmiddels zijn nut bewezen in Spanje. Bijzonder is dat we in 2015 onze eerste leeuwen en tijgers konden opvangen. Leeuw Reza zat 13 jaar opgesloten in een kleine circuswagen, maar hier kwam in mei 2015 een einde aan toen hij de eerste bewoner van de leeuwen- en tijgervverblijven werd. [Zie pagina 13](#)

ONLINE

Om de betrokkenheid van ons publiek in te zetten, werd de petitie 'Juma mist zijn moeder' gestart. In eerste instantie werd deze petitie ontwikkeld voor Nederland, in een later stadium werd hij ook in Spanje gelanceerd. De petitie genereerde uiteindelijk ruim 25.700 handtekeningen. [Zie pagina 17](#)

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT

De wereld rondom Stichting AAP verandert. De Raad van Toezicht is zich bewust van die verandering en ziet dat de organisatie daar goed op anticipeert. Maar het blijft niet bij anticiperen alleen. De organisatie heeft, net als in 2014, ook in 2015 weer de nodige successen geboekt in de snel veranderende wereld om haar heen. In 2015 werd in de Spaanse vestiging Primadomus druk gebouwd aan verblijven voor grote katachtigen. In juni werd de opening van het eerste gebouw gevierd. Hiermee werd een grote droom van AAP gerealiseerd, want doordat in steeds meer landen het gebruik van wilde dieren in entertainment aan banden wordt gelegd, is er voor een toenemend aantal dieren opvang nodig. En met name voor leeuwen en tijgers was hier een nijpend tekort aan.

De grote officiële opening volgt in de zomer van 2016. Deze laatste stap was niet mogelijk geweest zonder de extra projectbijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Met deze opening komt er tevens (voorlopig) een einde aan alle grote bouwactiviteiten. Zowel in Almere als in Spanje staat dan een moderne bebouwing die de organisatie de komende jaren voldoende van dienst zal zijn. Met deze laatste opening kan gezegd worden dat de meerjarige nieuwbouw succesvol is afgerond, binnen budget en binnen de daarvoor geplande tijd.

Meer en meer speelt in de maatschappij de discussie over de impact die een organisatie heeft en kan hebben. AAP pakt die discussie op en probeert de maatschappelijke impact te verwoorden en in haar beleid mee te nemen. Kijkend naar het afgelopen jaar is vast te stellen dat er op dit vlak een aantal mooie resultaten is geboekt door AAP. Het in gang zetten van het verbod op wilde dieren in circussen, bijvoorbeeld. Maar ook het berberapen-programma in Spanje, Marokko en Brussel, de invloed op wetgeving in andere Europese landen en de opvang van de eerste grote katten. Deze projecten geven aan dat behalve opvang ook preventie hoog op de agenda van AAP staat.

Naast de successen, is er ook een vertraging of afzwakking te zien in het aantal donateurs van de organisatie. Het is niet makkelijk vast te stellen in welke mate dit het gevolg is van een algemeen maatschappelijke tendens, of van gemaakte keuzes in de fondsenwervende strategie. De Raad houdt deze ontwikkeling scherp in de gaten en bewaakt daarmee ook de uitgavenkant van de organisatie om ervoor te zorgen dat de (financiële) continuïteit van AAP geborgd blijft.

Kortom: de organisatie stond wederom niet stil en er zijn grote prestaties geleverd door alle medewerkers en vrijwilligers, zowel in Nederland en Spanje als elders.

Almere, 29 maart 2016

*Namens de Raad van Toezicht
Leen Zevenbergen, voorzitter*

BESTUURSVERSLAG

ONZE WERKWIJZE

Voorkomen is beter dan genezen. Dit principe vat de werkwijze van Stichting AAP perfect samen. De meerwaarde van de organisatie zit hem in de koppeling tussen praktische hulp aan dieren en het meer beleidsmatig gerichte werk van Wetgeving & Beleid. De preventie-gerichte opvang die AAP hanteert, is voortgekomen uit deze combinatie. Ook in 2015 bleek deze werkwijze zijn vruchten af te werpen. In binnen- en buitenland schoof AAP aan om mee te praten over wet- en regelgeving, omdat we steeds vaker erkend worden als expert. AAP heeft dankzij de praktische kant van ons werk veel inzicht in dierenwelzijnsproblematiek en is ook in staat de omvang van deze problematiek in te schatten. Bovendien werken we bij het zoeken naar duurzame oplossingen graag samen met andere organisaties en partijen, wat hierbij helpt. *(Voor een overzicht van onze samenwerkingen, zie de tabel op pagina 32.)*

EXTERNE ANALYSE

In ons internationale werkveld zien we dat de maatschappelijke en politieke bereidheid om dierenwelzijn te agenderen, toeneemt. Daarbij is het brede publiek een relatief stabiele en krachtiger wordende factor, en blijven politieke processen qua inhoud en doorlooptijd onvoorspelbaar – in positief en negatief opzicht. Onze uitdaging is daar snel afwegingen in te maken en op de juiste momenten kansen te grijpen die zich voordoen.

Bij het publiek is een duidelijk verschil zichtbaar tussen de jongere en oudere generatie: jonge mensen blijken zich minder makkelijk te binden. Dat is een uitdaging voor fondsenwerfers, die gewend zijn langdurige relaties op te bouwen. Een goede relatie met een breed publiek blijft desondanks minstens zo belangrijk, al vormt het een grotere uitdaging om dit voor elkaar te krijgen. AAP houdt in haar plannen daarom in toeneemende mate rekening met de mobiele burger en doet haar uiterste best deze relatie goed te houden.

GELEERDE LESSEN

Terugkijken is vooruitzien. Met dit motto in het achterhoofd blikken we terug op een paar belangrijke leerpunten uit het afgelopen jaar:

- We zijn trots op de wetgevingstrajecten die we in 2015 succesvol hebben ingezet in Nederland. Maar we moeten tegelijkertijd constateren dat het uitermate complexe onderwerpen betreft, waarbij vele belangen en stakeholders betrokken zijn. Deze complexiteit heeft de planning enorm in de weg gezeten – op het moment van schrijven staan er nog steeds een aantal agendapunten in de wacht. De Neder-

landse successen zien we daarom als een model voor de Europese uitrol. Het goede nieuws is dat in diverse andere EU-lidstaten juist sneller geschakeld kan worden dan in eigen land.

- Per 15 september 2015 is het in Nederland niet meer toegestaan om niet-gedomesticeerde, uitheemse zoogdieren te gebruiken voor circussen en andere entertainmentdoeleinden. Organisatie Wilde Dieren de Tent Uit (WDdTU) had hiermee haar einddoel bereikt en werd opgeheven. Leerpunt is dat de resterende activiteiten nu tussen de verschillende organisaties verdeeld moeten worden zonder de afstemming die vanuit WDdTU logisch was. Het samenwerkingsverband De Dierencoalitie (waar AAP deel van uitmaakt) kan hier wellicht een rol in spelen.
- Een ander leerpunt betreft de vooroordelen die velen van ons stiekem hebben als het gaat om dierenwelzijn in andere landen dan ons eigen land: ‘het is ondenkbaar dat dáár ooit wat zal veranderen’. En dan wijzen we al snel naar Oost Europa, Zuid Europa of de Balkan. De wijze waarop de samenwerking met autoriteiten in Spanje verloopt laat echter zien dat we voorzichtig moeten zijn met deze vooroordelen. Vooral onze aanwezigheid in Spanje (Primadomus) maakt dat we onze punten met overtuigingskracht kunnen brengen, en dat onze droom over een beleidsmatige aanpak van deze punten wel eens sneller waarheid kan worden dan we ooit hadden verwacht.
- De doorstroom van dieren bij AAP werd het afgelopen jaar al enigszins gehinderd door de handhaving van Europese veterinaire regels die plots werden aangescherpt. Dit zal ook in 2016 consequenties hebben voor de aantallen dieren die we kunnen opvangen. Het is aan AAP en haar samenwerkingspartners in Europa (EARS) om dit fenomeen aanhangig te maken en zo mogelijk zelfs op te lossen.
- Financieel gezien ligt de uitdaging in het duurzaam herstellen van de groei in fondsenwervende inkomsten. Daarvoor zullen wij in 2016 enerzijds vasthouden aan onze unieke strategie en anderzijds verder onderzoeken hoe wij kunnen inspelen op een veranderende geefbereidheid. In de tussentijd zullen we onze inventiviteit optimaal inzetten om met gelijke of mindere middelen onze impact te blijven handhaven.

TERUGBLIK PER AFDELING

AAP is een ambitieuze organisatie die in de jaarplannen de lat graag hoog legt voor zichzelf. Gedurende het jaar komen er echter ook altijd onverwachte kansen voorbij waar AAP gebruik van wil en moet maken. Gevolg is dat

dan de prioriteiten opnieuw bekeken en herzien moeten worden om zo ruimte te creëren. Dat was in 2015 niet anders.

WETGEVING EN BELEID

2015 was het jaar van versteviging op de afdeling Wetgeving & Beleid. Het belang van de werkzaamheden binnen AAP werd verstevigd, evenals het programma van de afdeling én de organisatie van de afdeling zelf. Deze ging er qua structuur en bezetting flink op vooruit, wat zorgde voor meer stabiliteit. Hierdoor lukte het om onze materiële en menselijke middelen optimaal te benutten, waardoor we een groot deel van onze doelen wisten te verwezenlijken en zelfs onverwachte nieuwe mogelijkheden konden aangrijpen.

Particulier bezit exoten ('positieflijst')

In Nederland werd op 1 februari 2015 de positieflijst van kracht. Een mijlpaal voor dierenwelzijn in het algemeen, maar zeker ook voor het beleidswerk van AAP. De positieflijst zorgde voor een golfbeweging in heel Europa, met een toenemend aantal overheden en partnerorganisaties die het belang van duidelijke wetgeving omtrent het houden van exotische huisdieren inzien, en hierbij het Nederlandse model van de lijst als voorbeeld

willen nemen. Dit is een groot verschil ten opzichte van drie jaar geleden, toen nog amper iemand ooit van een 'positieflijst' had gehoord. Nu ontvangen we steeds meer informatie- en hulpaanvragen, soms meer dan we aankunnen!

Ons enthousiasme over de implementatie van de lijst nam ietwat af toen bleek dat er nog een aantal belangrijke verbeterpunten aan de positieflijst zitten. Met name het onduidelijke, wettelijke kader zorgt voor onnodige vertragingen bij het evalueren en categoriseren van diersoorten. En nog verontrustender: het heeft als gevolg dat de onderliggende principes achter het model (het voorzorgsprincipe en het 'nee, tenzij'-principe) onvoldoende worden toegepast, waardoor uiteindelijk het dierenwelzijn onvermijdelijk in het geding zal komen.

In de zomer van 2015 drong AAP, samen met andere dierenwelzijnsorganisaties, met succes aan op herziening van het beoordelingsmodel en het beslissingsproces. Het ministerie streeft ernaar om de definitieve versie van de positieflijst voor het eind van 2016 te publiceren.

Wilde dieren in entertainment

Het Nederlandse verbod op het gebruik van niet-gedomesticeerde, exotische zoogdieren in circussen en

andere vormen van entertainment, werd op 15 september van kracht. Deze overwinning betekende dat de organisatie Wilde Dieren de Tent Uit (WDDTU) haar doel met vlag en wimpel had bereikt en zichzelf kon opheffen. Een zeldzame gebeurtenis in de goededoelenbranche, en een prachtig voorbeeld hoe een duidelijke strategie en een goede samenwerking helpt bij het duurzaam verbeteren van dierenwelzijn.

Het bereiken van ons doel in Nederland, betekent dat we onze aandacht nu kunnen verleggen naar Europese landen waar het gebruik van wilde dieren in circussen nog altijd een groot probleem is en waar we op dit gebied een groot verschil kunnen maken. Spanje vormt hierbij ons nieuwe, belangrijke doel. In navolging van het model van WDDTU, heeft Primadomus zich aangesloten bij de Spaanse coalitie InfoCircos en samen zijn we hard op weg om binnen korte tijd veelbelovende resultaten te boeken. De gekozen strategie voor beleidsbeïnvloeding heeft er tot nu toe voor gezorgd dat in tientallen gemeenten circussen met wilde dieren niet langer welkom zijn. Een vliegende start om een totaalverbod in verschillende regio's voor elkaar te boksen. Een ander prachtig resultaat is de handtekeningactie waarmee bij de nationale overheid in Madrid werd aangedrongen om te stoppen met subsidies voor cir-

cussen die wilde dieren gebruiken. Maar liefst 100.000 mensen gaven hier gehoor aan.

Tot slot steunen we het werk van onze samenwerkingspartners in landen als Italië en Duitsland, waar duizenden wilde dieren nog altijd uitgebuit worden in circussen en vergelijkbare shows.

Illegale handel in berberapen

Door de smokkel van berberapen naar Europa wordt hun welzijn flink geschaad en bovendien het voortbestaan van de soort ernstig bedreigd. In 2015 implementeerden we de strategie die door de Barbary Macaque Coalition eind 2014 werd opgezet. Deze strategie kent drie werkgebieden:

- Bewerkstelligen dat de berberaap een hogere beschermingsstatus krijgt. Momenteel is zijn status CITES Appendix II, maar het doel is Appendix I. Dit zorgt ervoor dat de berberaap optimaal bescherming geniet tegen illegale handel binnen én buiten de EU, zoals in Marokko en Algerije. AAP is in 2015 een petitie gestart om de besluitvorming rond de beschermingsstatus positief te beïnvloeden. Meer dan 25.700 mensen uit Nederland, Spanje en andere Europese landen hebben aangegeven het belangrijk te vinden dat de berberaap beter beschermd wordt. In 2016 neemt de Europese Commissie hierover een besluit.

- Het is essentieel om het probleem rondom de handel bij de wortels aan te pakken. Daarom heeft samenwerkingspartner Moroccan Primate Conservation met de steun van AAP een anti-stroppers project gestart in het Ifrane National Park.
- Samen met de Spaanse autoriteiten is er een pilot-project op touw gezet. De grensgebieden waarbij de dieren in groten getale Spanje in worden gesmokkeld, worden extra streng bewaakt. Directe inbeslagname van de dieren is hierbij mogelijk, doordat ze in AAP Primadomus kunnen worden ondergebracht.

Hoewel alle werkgebieden hun vruchten afwerpen, lijkt het anti-stroppers project het succesvolst. In de gebieden waar de rangers van Moroccan Primate Conservation actief zijn, zijn sinds de start van het project nul jonge berberapen weggehaald! Hier staat tegenover dat in de gebieden waar geen rangers aanwezig zijn, de stroppers wel hebben toegeslagen. Een duidelijk bewijs dat het essentieel is om meer financiële middelen voor dit project te genereren, zodat de rangers ook in deze gebieden aan de slag kunnen.

Primates in laboratoria

Het welzijn van primaten die in laboratoria als proefdieren worden gebruikt, wordt onherroepelijk aangetast. AAP beschouwt primaten als wezens met een in de wet erkende intrinsieke waarde, wezens met gevoel, die angst, pijn en stress kunnen ervaren. Vanuit dat oogpunt wil AAP dierproeven vervangen zien door alternatieven. Gegeven de huidige wettelijke, wetenschappelijke en maatschappelijke realiteit zal dergelijke transitie echter tijd kosten. Daarom zet AAP zich ook actief in voor het welzijn van primaten en andere diersoorten die nu in proefdierlaboratoria verblijven. Samen met 20 andere organisaties heeft AAP een manifest opgesteld, waarin we erop aandringen dat het pensioen van deze dieren een maatschappelijke verantwoordelijkheid is, wat standaard moet worden opgenomen in ieder onderzoeksproject waarbij deze dieren worden gebruikt.

OPVANG, REHABILITATIE EN HERPLAATSING

In 2015 heeft AAP 199 dieren opgevangen, 6 daarvan kwamen terug van hun herplaatsadres. Doordat we minder vogels en overige zoogdieren hebben opgenomen dan in 2014 (279), is het totaal dit jaar lager.

Dit jaar werden 7 grote katachtigen, 3 chimpansees, 115 overige primaten, 67 overige zoogdieren en 7 vogels opgevangen. Hiervan werden 36 primaten, 7 grote katachtigen en één overig zoogdier (een prairiehond) in de quarantaine in Primadomus opgevangen, de rest in Almere.

Opvang

In totaal werd in 2015 vanuit heel Europa voor 995 dieren opvang aangevraagd: 70 grote katachtigen, 16 chimpansees, 463 primaten, 179 middelgrote zoogdieren en 267 kleine zoogdieren. Dit is wederom meer dan voorgaande jaren.

In de categorie grote katten waren de meeste opvangaanvragen voor leeuwen (31), tijgers (20) en luipaarden (16). Bij de primaten waren de meeste opvangaanvragen voor Java-apen (182), klauwaapjes (61) en berberapen (58). Bij (middel)grote zoogdieren staan (niet Europese) wolven (37), wallabies, (25) en stekelvarkens (21) bovenaan. Terwijl bij de kleine zoogdieren vooral opvang werd aangevraagd voor diverse soorten uitheemse eekhoorns (140), degoes (80) en prairiehonden (12).

De aanvragen voor primaten kwamen voornamelijk uit Frankrijk (270 dieren), Spanje (105 dieren) en Duitsland (33 dieren). Bij de overige zoogdieren (grotere en kleine) kwamen voor 229 dieren de aanvragen uit Nederland, voor 124 dieren uit Frankrijk en voor 64 dieren uit Spanje.

In Nederland werden vooral door particulieren dieren aangemeld (212) en werden 18 dieren aangemeld als 'gevonden'. Er werden dit jaar geen in beslag genomen dieren aangemeld.

Vanuit Spanje werd er voor 210 dieren opvang aangevraagd, 78 dieren hiervan waren inbeslagnames. De meeste opvangaanvragen kwamen vanuit de rest van Europa (550). Hiervan waren 86 dieren inbeslagnames.

Rehabilitatie

In 2015 heeft het diervverzorgende team gedurende het jaar zo'n 454 dieren verzorgd, dit is bijna 50 meer dan

UITGELICHT: REZA STOND DERTIEN JAAR LANGS DE KANT VAN DE WEG

Begin 2015 ontvingen we een mailtje over een trieste zaak. Leeuw Reza trad ooit op in een klein, buitenlands circus. Maar sinds 2002 sleet hij (samen met twee tijgers en een leeuwin) zijn dagen in een krappe kooi aan de rand van de weg. Dertien jaar geleden werd Reza's act vanwege geldgebrek stopgezet en sindsdien was Reza zijn kale circuswagen niet meer uit geweest.

Het verhaal van Reza illustreert op pijnlijke wijze waarom het van groot belang is dat AAP zich nu ook voor leeuwen en tijgers inzet. Eind mei haalde AAP Reza en de andere dieren weg uit hun veel te kleine kooien, waarna ze de eerste bewoners werden van de nieuwe leeuwen- en tijgeropvang in Primadomus! Het werd al snel duidelijk dat de lange opsluiting sporen had achtergelaten bij de dieren, zowel fysiek als mentaal. Met name Reza was door het tekort aan bewegingsruimte te zwaar en had veel last van zijn artritis, een pijnlijke ontsteking aan zijn gewrichten. Ook was de spiermassa van de dieren ernstig afgenomen, waardoor ze zichtbaar moeite hadden met klimmen, springen en zelfs langere stukken lopen.

In de loop van het jaar knapten Reza en de anderen dankzij de liefdevolle zorg van de diervverzorgers steeds verder op. De dieren werden sterker, gezonder én socialer. Reza en Aya delen inmiddels een verblijf en vormen zo samen hun eigen, bescheiden groep. Ook met de twee tijgers gaat het goed. Zij zijn begin 2016 herplaatst naar een dierentuin, waardoor er weer ruimte is voor andere leeuwen en tijgers die onze hulp hard nodig hebben.

in 2014. Op 31 december 2015 waren er 471 dieren in de opvang bij AAP: 51 chimpansees, 272 overige primaten, 7 grote katachtigen en 141 overige zoogdieren. Hiervan werden 89 dieren verzorgd in Primadomus.

In 2015 zijn we begonnen met het opvangen van grote katachtigen in Primadomus. Eind 2015 verzorgden we 4 leeuwen, 2 tijgers en 1 luipaard. In 2016 zullen naar verwachting nog (veel) meer grote katachtigen opgevangen kunnen worden.

Helaas zijn er in 2015 ook weer dieren overleden. Dit jaar betrof dat vooral oude dieren of dieren die in zeer slechte conditie waren. Het ging om 2 vogels, 25 zoogdieren en 27 primaten. Autopsie op deze dieren heeft niet gewezen op noodzakelijke beleidswijzigingen aangaande de zorg van onze dieren.

Ondanks een strikt anticonceptiebeleid werden er toch 4 klauwaapjes, 2 berberapen en 1 groene meerkat geboren. Een aantal dieren was zwanger bij binnenkomst, maar ook bleek de anticonceptie niet 100% betrouwbaar.

Herplaatsing

In 2015 werd voor 116 dieren een nieuw onderkomen gevonden bij partnerorganisaties in binnen- en buitenland. Dit aantal is inclusief 3 vogels die door de overheid elders zijn ondergebracht.

Op 31 december 2015 verbleven er in totaal 506 AAP-dieren bij 94 verschillende herplaatspartners wereldwijd.

PRIMADOMUS

We kijken terug op een succesvol jaar voor onze Spaanse vestiging Primadomus. Wel hebben we ons gerealiseerd dat onze (regionale) fondsenwervende ambities in Spanje nog niet haalbaar zijn. De eerste investeringen op dat vlak leverden zo'n laag rendement op, dat we die plannen in de koelkast hebben gezet. We gaan ons vanaf 2016 eerst richten op het vergroten van de landelijke naamsbekendheid, om vervolgens over een aantal jaar mogelijk het succes van fondsenwerving opnieuw te testen. De tegenvallende fondsenwerving is voor ons ook een reden geweest om de bouw van een nieuw kantoor te annuleren. Dit hebben we met de herbestemming van het al aanwezige conciërgeluis opgelost.

Als CITES-erkend opvangcentrum heeft Primadomus inmiddels zijn nut bewezen in Spanje. Bijzonder is het dat we in 2015 onze eerste leeuwen en tijgers konden opvangen. Onze aanwezigheid in Spanje maakt dat we bij de Spaanse autoriteiten aan tafel zitten om de wet- en regelgeving omtrent het dierenwelzijn te verbeteren. Het onderwerp 'illegale handel in berberapen' staat daar nu op de agenda. Ook op het gebied van

wilde dieren in entertainment zetten we dankzij Info-Circos (een samenwerking met andere Spaanse dierenwelzijnsorganisaties) grote stappen. Lokale overheden én het publiek laten concrete veranderingen zien op in ieder geval het optreden van exoten in circussen.

Het draagvlak in Spanje is een belangrijke voorwaarde om onze verdere ambities met Primadomus te kunnen realiseren. Ook lokaal en regionaal draagvlak is hierbij essentieel. In 2015 hebben we voor het eerst ruim 3.000 bezoekers mogen verwelkomen voor een rondleiding. Wij krijgen veel energie van de positieve reacties en steun voor ons werk. Het geeft nog meer vertrouwen in het kunnen realiseren van onze doelstellingen, ook in Spanje!

FONDSENWERVING

Om de korte- en langetermijndoelstellingen van AAP te bereiken, hebben we financiële armslag nodig. Helaas bleef het werven van nieuwe donateurs en giftgevers voor het tweede achtereenvolgende jaar achter op de door ons gestelde doelen.

Een positieve ontwikkeling is dat de bestaande donateurs ons steunen met een gemiddeld hogere bijdrage. De inkomsten vanuit nalatenschappen en legaten zijn dit jaar lager uitgevallen dan begroot. Daar staat echter tegenover dat door een grote eenmalige bijdrage van de Nationale Postcode Loterij de inkomsten in 2015 hoger uitkwamen.

RESULTAAT	DOEL	VERSCHIL
€ 6.817.600	€ 6.353.800	7,3%

	RESULTAAT	DOEL	VERSCHIL
Aantal Air Miles-spaarders	111.450	113.852	-2,1%
Aantal donateurs	59.231	62.000	-4,5%
Gem. jaarbijdrage	€ 57,60	€ 53,-	8,7%
Uitstroom % donateurs	17%	18%	1,0%
Nalatenschappen & legaten	€ 1.261.198	€ 1.736.000	-27,4%
Recycleproducten	€ 101.297	€ 140.000	-27,6%

Bronnen: Exact, Manyware, rapportage Loyalty Management Netherlands

De uitgangspunten van onze fondsenwerving bleven in 2015 onveranderd: geen structurele subsidies en de focus op fondsenwerving onder particulieren.

Voor uitgebreide financiële resultaten, zie het verslag op pag. 29

Het totaal van betalende supporters (donateurs, Air Miles-spaarders en inzamelaars) vertoont een stijgende lijn. AAP is in de Vroege Vogels Parade gestegen van plek 8 naar 6. Er is dus duidelijk toenemend draagvlak voor ons werk en daar zijn we trots op. We zien echter wel een verschuiving in de manier waarop mensen willen bijdragen. Niet iedereen wil zich structureel vastleggen of kan het zich veroorloven om maandelijks een geldbedrag te geven. Inzamelen van cartridges, mobieltjes of spaarprogramma's zoals Air Miles, vormen een goed alternatief voor deze supporters.

We zien bovendien dat een toenemend aantal nieuwe mensen AAP weet te vinden via online kanalen, zoals de website en social media. De nieuwe website van AAP wordt goed bezocht en neemt een steeds grotere plaats in als wervend instrument.

Inzamelpunten

Dit jaar heeft een grote verandering plaatsgevonden in de procedure om cartridges en mobieltjes voor AAP te verzamelen. De kosten voor het gebruik van het antwoordnummer bleken niet meer op te wegen tegen de opbrengsten. Daarom hebben we de mogelijkheid om ingezamelde materialen per post naar AAP te sturen moeten omzetten naar een netwerk van inzamelpunten in het land. De teruglopende inkomsten via recycling lijken erop te wijzen dat inzamelaars de inzamelpunten minder goed weten te vinden dan de brievenbus.

Continu beseffen wij hoe waardevol onze donateurs zijn. We kunnen keer op keer op hun steun en betrokkenheid rekenen. Deze waardevolle band waarborgen we met ons donateursblad Apenote (4x per jaar), het

adoptienieuws, de Donateur Dagen, digitale nieuwsbrief, rondleidingen en persoonlijk contact. We verwachten deze band in 2016 verder te versterken door het aanscherpen van ons loyaliteits- en welkomstprogramma.

Nationale Postcode Loterij

- In 2014 hebben wij van de mogelijkheid gebruik gemaakt om de Nationale Postcode Loterij om een extra bijdrage te vragen. Het project 'Een brul om aandacht' voor de bouw van een opvang voor grote katachtigen bij Primadomus, is door de Nationale Postcode Loterij in 2015 gehonoreerd en wij hebben een prachtig bedrag van € 1.456.250 in ontvangst mogen nemen. Nogmaals danken wij de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij voor deze bijdrage.
- AAP ontvangt jaarlijks steun van de Nationale Postcode Loterij in de vorm van een vrij te besteden bijdrage van € 500.000. De Nationale Postcode Loterij is daarmee één van de belangrijkste partners van AAP.
- Zichtbaarheid van AAP werd door de Nationale Postcode Loterij mogelijk gemaakt in de RTL 4-programma's Koffietijd, Kanjers van Goud en 1 tegen 100, en in de eigen middelen van de Loterij.

Klachtenafhandeling

Klachten worden vastgelegd in het klachtenregister, zoals vereist door het CBF en conform eigen regels. In 2015 ontvingen we 36 klachten. Dit is een daling van 13% ten opzichte van vorig jaar. De meeste klachten komen van mensen die liever geen post ontvangen en van donateurs die vraagtekens zetten bij de opvang van grote katten en ex-circusdieren door AAP.

UITGELICHT: CHIMPANSEE LINDA SLUIT EINDELIJK EEN SOORTGENOOT IN DE ARMEN

Het was een bijzonder jaar voor Linda. Deze chimpansee, die decennialang opgesloten heeft gezeten, maakte belangrijke stappen in haar resocialisatieproces: ze ontmoette haar nieuwe groepsgenoten. Een enorm spannend moment, aangezien Linda al 30 jaar lang geen andere chimpansees meer had gezien!

Als eerste stond een ontmoeting met groepsleider Julio op het programma. Ze hadden al voorzichtig kennisgemaakt door het gaas dat tussen hun verblijven zat, maar nog geen direct contact kunnen maken. Toen het tussenluik openging, gebeurde er iets ongelooflijks. Julio kroop er direct doorheen en werd door Linda letterlijk met open armen ontvangen. Een omhelzing volgde en even later speelden ze samen.

Linda bleek, ondanks haar lange opsluiting, sowieso heel sociaal te zijn! Ook met de oude Jim kan ze het uitstekend vinden; de twee genieten regelmatig van elkaars gezelschap.

Linda leert nu van haar nieuwe familie om weer chimpansee te zijn, met alle sociale regels die daarbij horen. Ze heeft nog veel te leren; zo gaat ze regelmatig voor haar beurt rond etenstijd en ook vlooiën vindt ze nog een vreemde bezigheid. Maar AAP is trots en blij dat ze het zo goed doet tot nu toe. Zo kan Linda na 30 jaar eenzaamheid gaan genieten van goed gezelschap.

CBF

AAP heeft het CBF-keurmerk. Het CBF hanteert de norm dat gemiddeld over drie jaar de kosten voor fondsenwerving niet hoger mogen zijn dan 25% van de inkomsten eigen fondsenwerving. AAP hanteert intern een lagere norm; 20%. In 2015 is de realisatie 22,6%. Dit is binnen de norm van het CBF, maar hoger dan de intern gestelde norm. Belangrijkste reden hiervoor is de lagere realisatie van inkomsten uit eigen fondsenwerving, met name op het gebied van legaten en nalatenschappen.

COMMUNICATIE

Met onze communicatie willen we ervoor zorgen dat een breed publiek AAP kent (Nederland, Spanje en Europa), men de juiste associaties heeft bij het merk AAP en er draagvlak is voor onze activiteiten. Hierbij vormen onze kernwaarden het uitgangspunt voor ons handelen. We zijn transparant over wie we zijn en wat we doen. De middelen die AAP inzet in de communicatie met donateurs, publiek en andere belangrijke stakeholders zijn zeer divers. In de communicatiematrix (zie de pagina hiernaast) staan de belangrijkste doelgroepen en de middelen waarmee AAP hen informeert.

Free publicity

In 2015 hebben we de nodige resultaten geboekt qua zichtbaarheid voor het Nederlandse publiek. Veel aandacht was er voor een aantal cases die AAP dit jaar onder handen nam, zoals de opvang van de eerste grote katten in Primadomus en Brad en Angelino: de twee witoorpenseelaapjes die te vondeling waren gelegd in Utrecht. Opvallend was de aandacht voor de vorderingen die chimpansee Linda maakte in de groep van Julio, waarmee duidelijk wordt dat er ook aandacht is voor dieren in hun resocialisatie proces. Dit biedt ook legio aan mogelijkheden voor social media. Door het in werking treden van het verbod op het gebruik van wilde dieren in entertainment, kregen we de kans meer uitleg te geven over de opvang van grote katten bij AAP in de tv-programma's Koffietijd en 1 tegen 100. Het programma Kanjers van Goud zond een prachtige reportage uit over AAP en onze Spaanse opvang. En als klap op de vuurpijl werd AAP-directeur David van Gennep uitgeroepen tot Kanjer van Goud.

Online

In 2015 heeft AAP opnieuw stevig ingezet op haar online communicatie via www.aap.nl en social media. De website is het belangrijkste communicatiemiddel van AAP om een breed publiek te bereiken (zichtbaar-

heid), hen te betrekken bij onze doelstellingen (imago), voorlichting te geven en fondsen te werven (inkomsten). AAP heeft een Nederlandse, een Engelstalige en een Spaanstalige website. Deze laatste gaat met name over Primadomus en is gericht op het Spaanse publiek. In 2015 bezochten 561.647 unieke mensen aap.nl. In het kader van meer betrokkenheid bij het publiek, werd de petitie 'Juma mist zijn moeder' gestart. In eerste instantie werd deze petitie ontwikkeld voor Nederland, in een later stadium werd hij ook in Spanje gelanceerd. De petitie genereerde uiteindelijk ruim 25.700 handtekeningen.

De ontwikkelingen op het gebied van social media hebben we nauwlettend gevolgd en we hebben hierop ingespeeld door bij grote projecten onze berichten te delen. Bij social media blijven we groei zien, voorna-

melijk voor Facebook. Eind 2015 hadden we in totaal 46.973 volgers, een groei van zo'n 15.000 ten opzichte van eind 2014.

Hoogtepunt op Facebook was de post over de allereerste ontmoeting van chimpansee Linda met haar soortgenoten; we bereikten er in totaal maar liefst 700.000 mensen mee. Behalve op Facebook, zijn we tevens actief op Twitter, LinkedIn, Pinterest, Instagram en YouTube.

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

AAP streeft een zo groot mogelijke transparantie na. Dit bereiken we door informatie over ons werk via verschillende (online) kanalen te verstrekken (zie hiervoor onderstaande communicatiematrix).

DOELGROEPEN

Extern

Algemeen publiek/
potentiële begunstigers

Begunstigers particulier

Begunstigers zakelijk

Beleidsmakers

Collega-organisaties

Herplaatspartners
(potentiële)

Arbeidsmarkt

Media

Jeugd

Bezoekers De Kemphaan

Intern

Medewerkers (betaald)

Vrijwilligers

	MIDDELEN																
	Apenote	Website	Jaarverslag	Digitale nieuwsbrief	Folders / brochures	Apenotedop	Sociale media	R/TV -spots/stopper ads	Persberichten	Rondleidingen	Donateur Dagen	Bebording	Presentaties extern	Presentaties intern	Intranet	Maandelijkse bijeenkomsten	Yammer
Algemeen publiek/ potentiële begunstigers		X	X	X	X		X	X		X		X	X				
Begunstigers particulier	X	X	X	X	X	X	X			X	X		X				
Begunstigers zakelijk	X	X	X	X		X	X			X			X				
Beleidsmakers		X	X	X	X		X						X				
Collega-organisaties		X	X	X	X		X						X				
Herplaatspartners (potentiële)		X	X	X	X		X						X				
Arbeidsmarkt		X	X	X			X										
Media		X	X	X			X	X									
Jeugd		X			X							X					
Bezoekers De Kemphaan		X								X		X	X				
Medewerkers (betaald)		X	X											X	X	X	X
Vrijwilligers		X	X											X		X	X

DE ORGANISATIE EN PERSONEEL

STATUTAIRE DOELSTELLING

De stichting is op 14 april 1972 opgericht. De laatste statuten dateren van december 2013. In deze statuten is onderstaande statutaire doelstelling opgenomen:

1. De stichting stelt zich ten doel het welzijn van uitheemse niet-gedomesticeerde dieren binnen en buiten Nederland duurzaam te verbeteren.
2. De stichting tracht haar doelstelling te verwezenlijken door:
  - c. opvang aan te bieden aan dieren in nood, met name, maar niet uitsluitend, zoogdieren;
  - d. kennis en expertise te vergaren en beschikbaar te stellen;
  - e. beleidsveranderingen te bewerkstelligen bij overheden;
  - f. preventieve voorlichting te geven aan het algemene publiek;
  - g. het werven en beheren van fondsen;
  - h. verder al hetgeen te doen wat ze noodzakelijk acht om haar doelstelling te bereiken.
3. De stichting zet zich actief in om samenwerkingen aan te gaan om via bovengenoemde wegen haar doel te bereiken.

Visie

Dierenwelzijn staat nog altijd sterk onder druk. Veel exotische dieren leiden geen dierwaardig leven en menselijk handelen (denk aan illegale handel, particulier bezit en exploitatie in onderzoek of entertainment) is daar vaak de oorzaak van. Bij AAP verbeteren wij op een duurzame manier het welzijn van deze uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren.

Missie

AAP wil verschil maken en duidelijk resultaat zien als het gaat om duurzame verbetering van dierenwelzijn. Dit lukt ons door praktische opvang van dieren te combineren met preventie. We beïnvloeden beleid en geven voorlichting, en werken daarbij graag samen met (inter)nationale partners.

Kernwaarden

- Toegewijd
- Toegankelijk
- Inventief

AAP belooft tastbare en tot de verbeelding sprekende oplossingen. We willen resultaten laten zien en ervaringen delen die anderen in de keten enthousiasmeren en motiveren om (gezamenlijk) aan oplossingen te werken voor een duurzame verbetering van het welzijn van uitheemse niet-gedomesticeerde dieren.

ORGANOGRAM STICHTING AAP

AAP wordt aangestuurd door een directie bestaande uit de directeur-bestuurder en de operationeel manager. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de algehele bedrijfsvoering van Stichting AAP. De directeur-bestuurder richt zich hoofdzakelijk op de externe vertegenwoordiging en de operationeel manager op de interne bedrijfsvoering. Het toezicht op het bestuur van de organisatie is belegd bij de Raad van Toezicht. Het Management Team bestaat naast de directie uit de managers van de afdelingen Opvang & Rehabilitatie, Wetgeving & Beleid, Spanje Primadomus, Fondsenwerving en Communicatie.

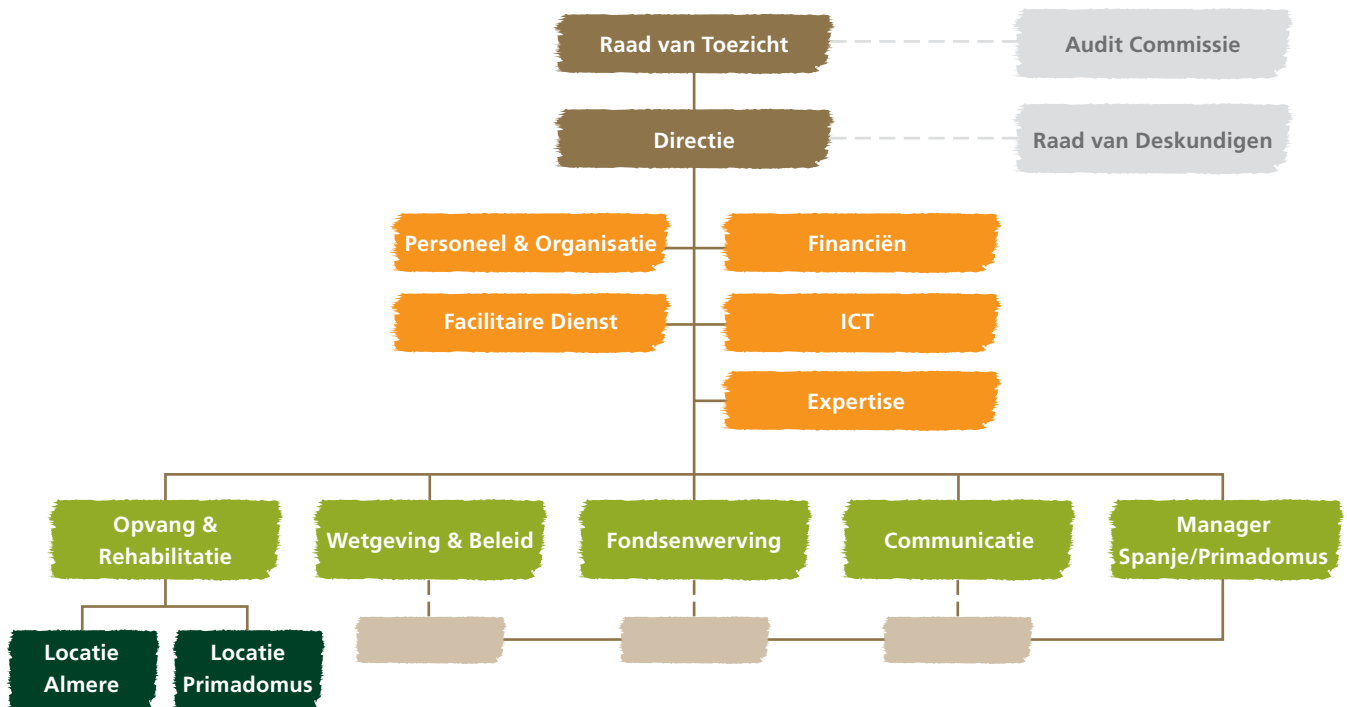
Adviesorgaan

Met betrekking tot de gesubsidieerde verzorging van een groep geïnficeerde chimpansees is een Raad van Deskundigen ingesteld die op verzoek van het Ministerie van VWS en AAP toeziet op de veiligheid. Dit in overeenstemming met de gemaakte afspraken met de overheid. In 2015 is de Raad qua samenstelling niet veranderd. De Raad heeft twee keer vergaderd conform planning.

- Dhr. prof.dr. F. van Knapen (voorzitter)
Diergeneeskunde
- Dhr. prof. dr. B.M. Spruijt
Ethologie en ethiek
- Dhr. prof. dr. P.J.M. Rottier
Virologie
- Dhr. dr. J.J.M. Pereboom
Primatologie en dierenwelzijn
- Dhr. dr. H.P. Stinis (t/m juli 2015)
Humane veiligheid en gezondheid
- Dhr. dr. O.F.J. Stenvers (vanaf juli 2015)
Biologische veiligheid en gezondheid

DE ORGANISATIE WEERGEGEVEN IN EEN ORGANOGRAM

2015 IN CIJFERS

	REALISATIE 2015		BEGROOT 2015		REALISATIE 2014	
	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL	FTE	AANTAL
BETAALDE KRACHTEN	89	117	90	127	86	112
VRIJWILLIGE KRACHTEN	41	213	41	213	47	210
TOTAAL	130	330	131	340	133	332

Bron: Cobra (personeelsadministratie AAP)

PERSONEEL

AAP zet beleid en personeelsinstrumenten in om medewerkers (vrijwillig en betaald) te boeien en te binden aan de organisatie. Beleid en instrumenten worden continu getoetst en – waar nodig – aangepast aan de toekomstvisie en kernwaarden van AAP.

PERSONEELSSAMENSTELLING

Naast betaalde functies zijn allerlei vormen van niet-betaalde arbeid voor AAP noodzakelijk om onze ambities en doelstellingen te kunnen realiseren. Vrijwilligers, stagiaires, afstudeerders, mensen in re-integratiebanen en taakstraffers spelen een belangrijke rol in de dagelijkse uitvoering van de activiteiten. AAP heeft haar organisatie dusdanig ingericht, dat deze vormen van arbeid gestructureerd ingebed zijn en begeleid worden door ervaren medewerkers. De beleidslijnen met betrekking tot vrijwilligers zijn in een beleidsnotitie vastgelegd.

Het gemiddeld aantal in 2015 ingezette betaalde krachten is per saldo gelijk aan het begrote aantal. Dit is met name het gevolg van een latere oplevering van de nieuwbouw (en daarmee vertraagde uitbreiding dierverzorgende capaciteit) en een hoger aantal FTE door vervanging van zwangere medewerkers in de dierverzorging. Het aantal vrijwilligers betreft een inschatting van de gemiddelde inzet, de enorme variatie aan inzet in uren en de hoge doorstroom, maken een nauwkeurige registratie lastig.

In 2015 was de totale uitstroom van betaalde krachten 22%. Zonder tijdelijke contracten is de uitstroom 9%. Dit is een aanzienlijke verlaging ten opzichte van 2010 en 2011, toen deze uitstroom nog gemiddeld 15% was.

BELONINGSBELEID

AAP hanteert een gematigd beloningsbeleid. Dit beloningsbeleid is gekoppeld aan een functiehuis, gebaseerd op de Bakkenist waarderingsmethode. Het salarishuis is gekoppeld aan het 25e percentiel van de sector

‘Non-profit en overige dienstverlening’ en wordt daar ieder jaar op getoetst. Een eindejaarsuitkering van 8% maakt onderdeel uit van dit 25e percentiel. Deze wordt alleen (gedeeltelijk) uitgekeerd indien het financieel perspectief op lange termijn dat verantwoord maakt. In 2015 is daarom een eindejaarsuitkering van 2% uitbetaald. Het salaris van de directeur-bestuurder is opgenomen in de functie- en salarisstructuur en is bovendien getoetst aan de beloningskaders van Goede Doelen Nederland (zie pagina 59). In Spanje wordt vanaf 1 januari 2016 eenzelfde structuur geïmplementeerd, met als enig verschil dat de salarisstructuur is aangepast aan de levensstandaard in Spanje. Vrijwilligers ontvangen alleen een onkostenvergoeding.

ONTWIKKELEN & BEOORDELEN

AAP hanteert twee instrumenten om het gesprek tussen leidinggevende en medewerker te faciliteren. De eerste is het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP), waarin een medewerker invulling geeft aan zijn/haar ontwikkeling binnen de functie. Om deze ontwikkeling te kunnen realiseren, stelt AAP voor iedere medewerker jaarlijks een opleidingsbudget beschikbaar, bestaande uit 3% van zijn of haar totale brutoloon. In 2015 zijn daarnaast beoordelingsgesprekken geïntroduceerd, waarin de leidinggevende feedback geeft over het functioneren van de medewerker.

ZIEKTEVERZUIM

In 2015 is het ziekteverzuim ten opzichte van 2014 gestegen. In 2015 is een ziekteverzuimpercentage gerealiseerd van 5,4% (2014: 4,35%). Dit is hoger dan de begrote 4%. Ten opzichte van 2014 is het kortdurend verzuim gedaald (-35%), maar het langdurend verzuim gestegen (+54%). De frequentie (gemiddeld aantal ziekmeldingen) is gedaald van 1,46 in 2014 naar 1,02 in 2015. In 2016 worden acties ingezet om het langdurend verzuim, waar beïnvloedbaar, te verlagen. Dit tezamen met de verzuimconsulent, bedrijfsarts en P&O/leidinggevenden.

STRATEGIE

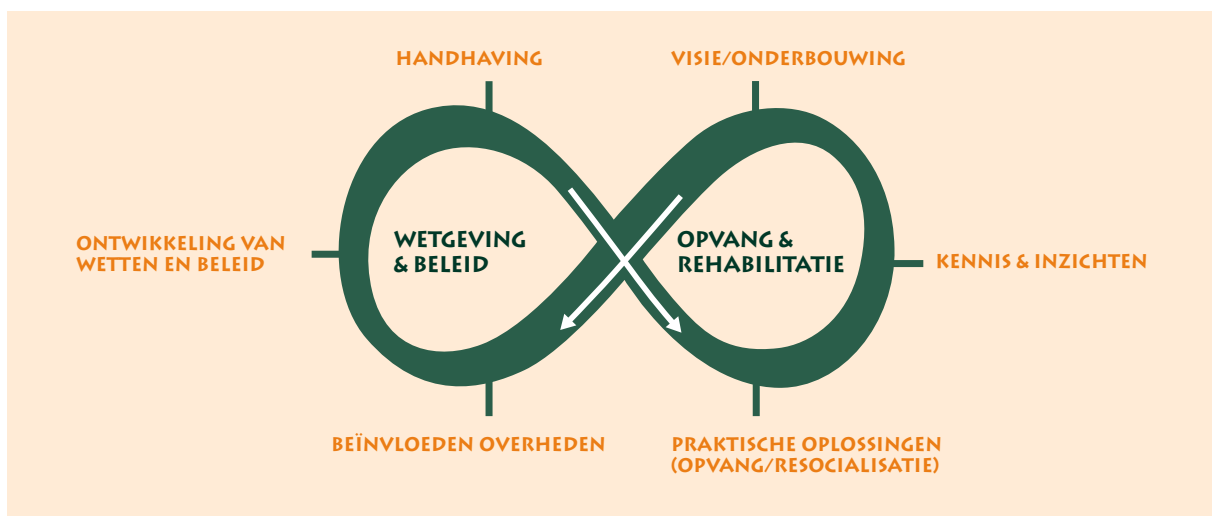
AAP streeft naar een duurzame verbetering van het welzijn van exotische zoogdieren in Europa. Dit doen we door het bieden van praktische opvang en door het realiseren van duurzame oplossingen met behulp van wet- en regelgeving. Deze koppeling is de unieke kracht van AAP. Om onze impact te vergroten, positioneert AAP zichzelf vooral als deskundige oplossingspartner voor overheden en instanties. De belangrijkste uitdagingen zijn de verdere internationalisering en het ontwikkelen tot een kennisorganisatie. Het ontwikkelen tot een meer op kennis gerichte organisatie is noodzakelijk om de opgedane kennis en ervaring te kunnen inzetten binnen de eigen organisatie en naar partners in het werkveld van AAP.

Het werk en de samenhang tussen de twee hoofddoelstellingen van AAP zijn weergegeven in onderstaand model (lemniscaat).

Onder de noemer 'preventiegerichte opvang' werkt AAP aan een verdere inhoudelijke afstemming tussen de afdelingen Wetgeving & Beleid en Opvang & Rehabilitatie. Zo beoordeelt AAP aangemelde dieren op haar wachtlijst op de noodzaak tot het verbeteren van hun welzijn én in hoeverre het individuele dier een bijdrage kan leveren aan het oplossen van een bredere problematiek. Daarnaast wordt de veterinaire en gedragskennis die wordt opgedaan met het opvangen, rehabiliteren en resocialiseren van de dieren steeds gericht verzameld en ingezet voor het inzichtelijk maken van de problematiek naar onder andere beleidsmakers en handhavende instanties.

De laatste stap bij de praktische opvang is het herplaatsen van de dieren in een zo natuurlijk mogelijke omgeving. Dit zijn veelal Europese dierentuinen die voldoen aan door AAP gestelde criteria en altijd onder voorwaarde dat de dieren eigendom blijven van AAP. Daarmee heeft AAP een extra stok achter de deur om te voorkomen dat dieren in eenzelfde situatie terechtkomen, waaruit AAP ze heeft gered. AAP hanteert een zelf ontwikkeld beoordelingsstelsel voor (potentiële) herplaatspartners.

SAMENWERKING

AAP gelooft in een grotere impact door samenwerking. Om die reden is AAP continu op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden en kritisch op het verbeteren van bestaande. In de samenwerkingstabel (zie pagina 32) is een opsomming gegeven van en een toelichting op de belangrijkste samenwerkingen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD Ondernemen

AAP vindt dat we een verantwoord gebruiker moeten zijn van de aarde. Dat betekent dat wij onze nadelige impact op milieu, flora en fauna tot een minimum willen beperken. Dat begint met bewustzijn en kennis, maar vertaalt zich vooral naar concreet gedrag. AAP is al klimaatneutraal; de CO₂-uitstoot van onze operatie compenseren wij door boomaanplant in Uganda. AAP streeft in 2020 een CO₂-neutrale operatie met minimale compensatie na. Om dit te monitoren meten wij jaarlijks onze CO₂-voetafdruk. In 2015 was de uitstoot 776 ton CO₂. Dit is vrijwel onveranderd ten opzichte van 2014 (772 ton). Ten opzichte van 2009 stoten wij inmiddels 35% minder CO₂ uit.

Ook op het gebied van werkgeverschap neemt AAP een maatschappelijke verantwoordelijkheid op zich. Zo bieden wij structureel stageplaatsen en afstudeermogelijkheden aan en investeren we daarnaast in mensen die om verschillende redenen re-integreren in werk of maatschappij.

STRATEGISCHE RISICO'S VOOR AAP

Jaarlijks wordt aan de Raad van Toezicht gerapporteerd over de belangrijkste strategische risico's en de risico beperkende maatregelen. De belangrijkste risico's voor AAP zijn:

- Het niet kunnen aannemen van sleutelfunctionarissen

Een aantal functies binnen AAP wordt aangemerkt als sleutelpositie en vervullen een belangrijke rol in de continuïteit en ambities van de organisatie. Deze functies zijn moeilijk in te vullen door een combinatie van factoren zoals de bekendheid als werkgever (arbeidsmarktimage), de kleine vijver waar AAP in vist (specifieke kennis, kunde en motivatie), de gematigde arbeidsvoorwaarden en de beperkte doorgroeimogelijkheden. Het gevolg is discontinuïteit in het realiseren van zowel korte- als lange-termijndoelstellingen.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

AAP heeft de laatste jaren geïnvesteerd in het nemen van maatregelen om het gat naar de arbeidsmarkt te vullen. De laatste jaren is het aannemen van sleutelfunctionarissen als gevolg daarvan eenvoudiger geworden. Voor specifieke functies (waaronder binnen fondsenwerving en hogere managementfuncties) realiseren wij ons dat het arbeidsvoorwaarden gat ten opzichte van de markt groot blijft. Dit zullen wij moeten blijven monitoren.

- Toenemende concurrentie fondsenwerving

Het huidige politieke en economische klimaat heeft onder andere tot gevolg dat veel subsidies worden ingetrokken. De betreffende sociaal-culturele instellingen en collega-goede doelen zullen zich daardoor actiever gaan bewegen op de fondsenwervende markt. Dit kan in combinatie met de economische omstandigheden leiden tot minder inkomsten.

Belangrijkste beheersmaatregelen/status:

In 2015 heeft AAP de fondsenwervende ambities voor de langere termijn naar beneden moeten bijstellen. Dit ondanks het inzetten van nieuwe manieren van fondsenwerven. In 2016 wordt een vervolgstap gezet in het verbreden van de fondsenwervende strategie door projectmatig werk en investeringen met fondsen en subsidies te financieren en de exploitatie van de opvang met (ver)nieuw(d)e laagdrempelige fondsenwerving, zoals met de cartridges en mobieltjes.

BLIK OP DE TOEKOMST

AAP durft te dromen en de afgelopen jaren hebben we gezien dat dit de moeite loont!

WE DROMEN VAN EEN BETER EUROPA VOOR UITHEEMSE DIEREN

Ruim veertig jaar lang dweilde AAP met de kraan open. We vingden duizenden dieren op en de toestroom leek onophoudelijk. Inmiddels maken we grote stappen op het gebied van preventie en draaien zo de kraan langzaam maar zeker dicht. Het verbod op het gebruik van exoten in circussen en de totstandkoming van positieflijst(en) zorgen ervoor dat onze wachtlijsten uiteindelijk kleiner worden en wij als opvangcentrum niet langer nodig zullen zijn. Onze visie en rol als ervaringsdeskundige is daarbij effectief gebleken. In die lijn dromen wij verder.

Over tien jaar is AAP uitgegroeid tot een van de leidende organisaties bij het ontwikkelen van visie als het gaat om het welzijn van exoten in gevangenschap. We kunnen trots zijn op de wettelijke borging van dit welzijn in verschillende landen. AAP heeft dan ook serieuze vooruitgang geboekt in één van de grote EU-landen (Duitsland, Frankrijk, Spanje, Italië, Groot-Brittannië of Polen) om zo de stap naar eventuele Europese wet- en regelgeving dichterbij te brengen.

In 2015 moest AAP de ontwikkeling als Expertise Center vanwege tegenvallende inkomsten noodgedwongen *on hold* zetten, maar dit willen we zo snel als financieel mogelijk weer oppakken. Op deze manier kunnen we onze samenwerkingspartners tenslotte effectiever van kennis voorzien.

In 2026 vangen we nog altijd veel dieren op, zowel in Almere als in Spanje. Deze dieren hebben hoofdzakelijk een achtergrond die aansluit bij de programma's van AAP. Tegen die tijd is de opvang voor grote katten uitgegroeid tot een logisch onderdeel van AAP, waarmee we in- en buiten Spanje veel indruk maken. AAP is verder een erkend expert op het gebied van een breed scala aan zoogdieren. Zo lukt het ons om belangrijke onderwerpen op de (politieke) agenda te zetten, om nationale overheden en lokale organisaties met praktische en duurzame oplossingen te helpen én om zo vele dieren te helpen. De kraan moet dicht!

MIDDELEN OM TE KUNNEN DROMEN

AAP heeft haar positie als laagdrempelige organisatie over tien jaar aanzienlijk versterkt en een groot aantal gevers aan de organisatie weten te binden. Het grootste deel van de inkomsten komt nog steeds uit Nederland, maar we zien dat ook dierenvrienden uit andere landen in toenemende mate een bijdrage leveren als blijk van betrokkenheid. AAP staat dan bekend als organisatie die het publiek goed aan zich weet te binden. Niet alleen met donateurs die door middel van giften steunen, maar die ook meedoen aan diverse spaarprogramma's. Over tien jaar bestaat het publieke draagvlak uit meer dan 250.000 personen die onder andere zorgen voor stabiele inkomsten.

Voor de toegankelijkheid en zichtbaarheid heeft AAP in 2026 nieuwe wegen gevonden en ontwikkeld. Deze worden onder meer ingezet om toegankelijk te blijven en om de verhalen van onze dieren voor het voetlicht te brengen.

Een fors deel van de programmatische/projectmatige activiteiten van AAP wordt ondertussen door project-subsidies (*Large Earmarked Donations*) bekostigd, waardoor de druk op de begroting afneemt en er weer meer geld vrijkomt voor het doorlopende werk.

ONZE UITDAGINGEN

Ofschoon AAP nog steeds een zeer stevige basis heeft in Nederland, is Europa – en Spanje in het bijzonder – een nog belangrijker werkveld geworden. Het uitbouwen van bestaande en het initiëren van nieuwe internationale samenwerkingen, blijft een belangrijke uitdaging. Alleen met deze samenwerkingsverbanden kunnen we onze droom realiseren. Het overbruggen van cultuurverschillen binnen Europa hebben we tijdig onder de knie gekregen, om zo de samenwerkingen te optimaliseren.

De verdere internationalisering van de interne organisatie verloopt succesvol. Onze visie en aanpak testen we voortdurend op effectiviteit; we blijven scherp!

Wij dromen van Europese regelgeving die het welzijn van exoten in gevangenschap borgt. Onze uitdaging is de meest effectieve en efficiënte weg daar naartoe te blijven opzoeken.

VERANTWOORDING VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de samenstelling en de verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht. De Raad evalueert het functioneren van de organisatie. Ook legt de Raad conform de eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) hieronder een verantwoordingsverklaring af over de principes van het CBF keur.

EVALUATIE VAN HET VERSLAGJAAR

In 2015 heeft AAP de inhoudelijke doelstellingen grotendeels gerealiseerd. Met name op het gebied van Wetgeving & Beleid zijn belangrijke resultaten bereikt. Het verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen is daarvan een mooi voorbeeld. Ook in de opvang zijn weer goede resultaten neergezet, waaronder het voor het eerst opvangen van grote katten in Primadomus. Fondsenwervend loopt de realisatie achter op de gestelde doelen; de aanwas van nieuwe donateurs blijft achter. Dit heeft de aandacht van zowel de directie als de Raad. De financiële continuïteit is voldoende gewaarborgd en zal continu worden gemonitord door de Raad.

BEOORDELING EN EVALUATIE VAN DE ACTIVITEITEN IN RELATIE TOT DE DOELSTELLINGEN

De Raad beoordeelt continu de activiteiten van de organisatie in relatie tot de doelstelling; het duurzaam verbeteren van dierenwelzijn. Het opvangprogramma kan als succesvol worden bestempeld en wordt door de Raad ook zo beoordeeld. Het programma van Wetgeving & Beleid is groeiende en wordt steeds succesvoller. Preventiewerkzaamheden opnemen in de activiteiten wordt gezien als een belangrijke stap naar de doelrealisatie. Deze stap wordt (succesvol) door de organisatie gezet.

De Raad ziet dat het preventieprogramma minder makkelijk te positioneren is voor het grotere publiek: in vergelijking met de opvang van een in nood verkerend dier, is het minder tastbaar. Toch vormen beide onderdelen het fundament van AAP. De Raad is van mening dat er in de toekomst meer aandacht moet worden besteed aan preventie, omdat dat de behoefte aan opvang op de lange termijn zal verminderen. Deze ontwikkeling is binnen het thema Impact onderwerp van gesprek tussen de Raad en Directie.

EVALUATIE VAN DE RISICO'S EN RISICOBEBEERSING

Samen met de Directie streeft de Raad naar een goede beoordeling van risico's en de beheersing daarvan. De Directie heeft op verzoek van de Raad een scenario-analyse verricht van risico's en de behandeling daarvan, en de Raad is van mening dat dit een dekkende analyse is. Bij de beoordeling staat de continuïteit van met name de opvangfunctie van AAP centraal. Het is de mening van de Raad dat de Directie deze risico's goed beoordeelt en dat er momenteel zowel financieel als organisatorisch een solide basis ligt voor de lange termijn.

EVALUATIE VAN DE DIRECTEUR-BESTUURDER

In 2015 heeft geen formele evaluatie plaatsgevonden van de directeur-bestuurder over zijn functioneren. In januari 2016 heeft deze alsnog plaatsgevonden. Naast dit formele gesprek vinden gedurende het jaar meerdere keren gesprekken plaats tussen de directeur-bestuurder en de Voorzitter van de Raad. Ook wanneer er ingrijpende gebeurtenissen plaatsvinden in de

organisatie, hebben directeur-bestuurder en Voorzitter van de Raad overleg. De Raad is zeer tevreden over het functioneren van de directeur-bestuurder. Daarbij wordt in alle openheid de toekomstige opvolging/continuïteit besproken. Volgens de Raad is de operationele opvolging van de directeur-bestuurder goed vastgelegd en verankerd. Onder andere omdat de operationeel manager van AAP goed grip heeft op de operationele gang van zaken. De Raad erkent en waardeert de belangrijke externe representatie rol van de huidige directeur-bestuurder. Permanent wordt besproken hoe de continuïteit van deze representatie het best gewaarborgd is.

Beoordeling nevenfunctie(s)

Directeur-bestuurder David van Gennep heeft als voorzitter zitting in het bestuur van de European Alliance of Rescue centres and Sanctuaries (EARS). Daarnaast is hij in 2013 toegetreden tot het bestuur van Wilde Dieren de Tent Uit. Sinds februari 2011 is hij oprichter en eigenaar van VGAM, Van Gennep Animal Matters. De activiteiten van dit bedrijf variëren van handel in tweedehands medische apparatuur tot het geven van advies en het in eigen beheer uitgeven van publicaties. De Raad is van mening dat de nevenfuncties van de directeur niet belemmerend werken in de uitvoering van diens functie

en geen risico's kennen met betrekking tot belangenverstrengeling en/of onafhankelijkheid.

EVALUATIE VAN DE ORGANISATIESTRUCTUUR

Doordat er een groeiend team ontstaat in Primadomus, is het belangrijk dat de Raad beoordeelt hoe het toezicht en dagelijkse management daarvan is gewaarborgd.

De Directie heeft in het afgelopen jaar een kleine structuurwijziging doorgevoerd om deze aansturing degelijk te borgen. De Raad is daarover voldoende geïnformeerd en is van mening dat de huidige organisatie structuur een goede aansturing mogelijk maakt.

EVALUATIE VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht heeft een vaste structuur voor zelfevaluatie. Deze wordt tweejaarlijks uitgevoerd en jaarlijks op voortgang besproken. Ook in 2015 heeft een evaluatie plaatsgevonden.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Stichting AAP onderschrijft de onderstaande principes in het reglement van het CBF en de daaraan verbonden Code Goed Bestuur van de Commissie Wijffels:

1. scheiding van de functies toezicht, bestuur en uitvoering
2. efficiënte en effectieve besteding van middelen
3. omgang met belanghebbenden

De principes van Goed Bestuur zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van de Stichting.

SCHEIDING VAN TOEZICHT, BESTUUR EN UITVOERING

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid, de algemene gang van zaken in de stichting en fungeert als klankbord voor en werkgever van de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht krijgt de relevante informatie op basis van het Lange Termijn Plan en het jaarplan en in kwartaalrapportages en (in)formele bilaterale overleggen. Waar nodig wordt dit (op verzoek) ondersteund door een toelichting van de betrokken manager. De Raad van Toezicht is algeheel bevoegd te handelen ten aanzien van de directeur-bestuurder.

Het toezicht strekt zich uit tot de realisatie van de doelstellingen van de stichting, toezicht op de strategie en de risico's die zijn verbonden aan de activiteiten. De Raad van Toezicht bespreekt minstens eenmaal per jaar buiten de aanwezigheid van de directeur-bestuurder het eigen functioneren (inclusief dat van de individuele leden) en het functioneren van de directeur-bestuurder.

Per jaar vergaderen Directie en Raad van Toezicht 5 keer. Daarnaast vinden nog tal van informele bijeenkomsten plaats, waardoor de Raad een goed formeel en informeel gevoel kan opbouwen van de organisatie. Het financiële beleid van de Directie wordt gevolgd door de Audit commissie die namens en voor de Raad alle financiële stukken voorbereidt en voorzien van een advies terugkoppelt aan de Raad. Hiervoor vergadert de Audit Commissie minimaal 2 keer per jaar.

Benoeming en bezoldiging directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder wordt door de Raad van Toezicht benoemd en ontvangt een beloning zoals vastgesteld in het salarishuis van AAP. Het salaris is getoetst aan de uitgangspunten van het beloningskader zoals gehanteerd door Goede Doelen Nederland. Deze toet-

sing levert op dat het maximum van de salarisschaal van de directeur-bestuurder ruim past binnen de door de sector vastgestelde kaders. Het functioneren van de directeur-bestuurder wordt geëvalueerd door een daartoe afgevaardigde delegatie van de Raad van Toezicht.

Benoeming, bezoldiging en aftreding Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Stichting AAP bestaat uit ten minste vijf en maximaal zeven leden die ieder deskundig zijn op een voor de organisatie relevant werkgebied. Voor de leden van de Raad van Toezicht zijn functieprofielen opgesteld en vastgelegd. Werving vindt plaats door middel van vacatureopenstelling en selectie door een uit de Raad samengestelde selectiecommissie. Er wordt jaarlijks een rooster van aftreden opgesteld, waarin ook periodiek de herbenoemingen worden vastgelegd. In de statuten is een maximale zittingsduur van drie jaar opgenomen, met een mogelijkheid tot maximaal twee keer verlengen.

Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig verbonden aan de organisatie en ontvangen geen bezoldiging en/of vergoeding anders dan een onkostenvergoeding voor feitelijk gemaakte kosten. Het functioneren van de Raad van Toezicht wordt tweejaarlijks door middel van een zelfevaluatie getoetst.

Benoeming Audit Commissie

De Audit Commissie bestaat uit twee door de Raad gekozen eigen leden, aangevuld met één externe deskundige.

Belangenverstrengeling Raad van Toezicht

Er is geen sprake van belangenverstrengeling van de leden van de Raad van Toezicht. Regels hieromtrent zijn vastgelegd in de statuten en reglementen van Stichting AAP. Alle leden hebben de bijlage 12 verklaring van het CBF hiervoor ondertekend.

Efficiënte en effectieve besteding van middelen

Om de effectiviteit en efficiency van de bestede middelen aan de doelrealisatie te kunnen bepalen en toetsen heeft AAP een Planning & Control cyclus ingericht.

(Lange Termijn) Planning

Hiervoor stelt de directeur-bestuurder jaarlijks een Lange Termijn Plan vast. Dit vormt het inhoudelijke en financiële kader voor de jaarplannen. Deze jaarplannen worden door alle MT leden voor hun afdeling opgesteld en uiteindelijk samengevoegd tot één jaarplan.

SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

NAAM	DATUM IN FUNCTIE RVT	JAAR AFTREDEN	ROL EN SPECIFIEK AANDACHTSGEBIED IN RVT	
De heer L.P.W. (Leen) Zevenbergen	07-09-11	2017 (einde 2e termijn)	Voorzitter RvT Strategie en internationale ontwikkeling	Functie(s) Co-Founder & chairman B Corp Europe CEO Solarus Sunpower BV Nevenfunctie(s) Supervisory Board member Kampert & Helm Chairman Advisory Board DNG Writer and public speaker
Mevrouw M.E. (Monique) de Vries	29-03-12	2018 (einde 2e termijn)	Lid Bedrijfsvoering, financiën Lid auditcommissie	Functie(s) Zelfstandig consultant, interim manager en personal coach Nevenfunctie(s) Lid Raad van Toezicht NHL Hogeschool Lid Raad van Toezicht SBOH (Stichting Beroepsopleiding tot huisarts en specialist ouderengeneeskunde)
Mevrouw A.A. (Annelies) Freriks	01-01-13	2016 (einde 1e termijn)	Lid Juridische aangelegenheden en Dier en maatschappij	Functie(s) Advocaat ELEMENT Advocaten en hoogleraar Universiteit Utrecht, Faculteit Diergeneeskunde (tot 1-1-2016) M.i.v. 1-1-2016 Hoogleraar omgevingsrecht, in het bijzonder natuurbeschermingsrecht Nevenfunctie(s) Lid Commissie voor de milieueffectrapportage, Lid Raad voor dierenaangelegenheden, Lid bestuur Stichting Schilthuisfonds, Voorzitter Klachtencommissie Netwerk Groene Bureaus, Lid redactie Journaal Flora en fauna, Lid Raad van Toezicht Stichting Rechtswinkel Eindhoven
De heer K. (Koert) Liekelema	06-09-13	2016 (einde 1e termijn)	Vicevoorzitter Organisatie- ontwikkeling en Human Resource	Functie(s) Co-owner The Better For You Company Nevenfunctie(s) –
De heer W. Th. (Walter) Bien	16-12-14	2017 (einde 1e termijn)	Lid Financiën Voorzitter Auditcommissie	Functie(s) Financieel directeur Dredging & Inland Infra Boskalis Nevenfunctie(s) –
De heer N.A. (Koo) Boering Extern lid Audit Commissie	01-05-15	2018 (einde 1e termijn)	Lid Auditcommissie	Functie(s) Manager Financiën en Operatie KWF Kankerbestrijding Nevenfunctie(s) Penningmeester Ride for the Roses, Treasurer Eurogroup for Animals, Penningmeester Stichting Beter Leven Keurmerk

Het Lange Termijn Plan (inclusief meerjarenraming) wordt eerst vastgesteld door de directeur-bestuurder en vervolgens ter advisering voorgelegd aan de Audit Commissie en uiteindelijk ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht.

Verantwoording

Ieder kwartaal wordt de realisatie van de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen op basis van Key Performance Indicators (KPI's) geëvalueerd door de directeur-bestuurder, operationeel manager en het verantwoordelijke MT-lid. Deze cijfers worden voorzien van een inhoudelijke toelichting. Afwijkingen van de voorgenomen prestatie worden geduid, waar nodig worden de plannen door de directeur-bestuurder bijgestuurd, indien nodig na goedkeuring door de Raad van Toezicht.

De resultaten van deze evaluatie worden in een dashboard gepresenteerd aan de Audit Commissie en de Raad van Toezicht. Maandelijks worden kwantitatieve stuurcijfers vanuit financiën en personeelszaken op basis van vooraf vastgestelde budgetten en/of prestatie-indicatoren beoordeeld en waar nodig besproken.

Eindverantwoording wordt afgelegd in het jaarverslag en de jaarrekening, welke door de directeur-bestuurder wordt opgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Vermogens- en liquiditeitsbeleid

Door de directeur-bestuurder is een vermogens- en liquiditeitsbeleid (zie pagina 36) opgesteld dat perio-

diek wordt geëvalueerd aan de hand van de financiële rapportages. In dit beleid ligt de nadruk op het mijden van risico's en op maatschappelijk verantwoorde beleggingen.

Extern toezicht

Extern toezicht op/externe toetsing van de bedrijfsvoering van AAP wordt uitgevoerd door:

- PwC (accountantscontrole en Management Letter);
- Ministerie van EL&I (controle in het kader van het Dierentuinbesluit);
- Raad van Deskundigen (toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de geleverde zorg aan geïnfecteerde chimpansees);
- Centraal Bureau Fondsenwerving (keurmerk verantwoorde fondsenwerving);
- Ministerie van Financiën (ANBI-status).

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

AAP streeft een zo groot mogelijke transparantie na. Dit wordt geborgd voor een breed scala aan belanghebbenden door informatie over het werk te verstrekken via verschillende (online) kanalen. In dit jaarverslag is een communicatiematrix opgenomen (zie pagina 17) dat de communicatie met deze verscheidenheid aan doelgroepen weergeeft. Voor wat betreft de belangrijkste belanghebbenden, zijnde de donateurs, de vrijwilligers en de collega-organisaties, is de Raad van mening dat er adequate communicatiemiddelen zijn ingericht.

HET FINANCIËEL VERSLAG

AAP heeft het boekjaar 2015 afgesloten met een negatief resultaat van € 0,66 miljoen (+ 63,2%). In de begroting was rekening gehouden met een tekort van € 1,78 miljoen. Dit verschil van € 1,13 miljoen is hoofdzakelijk te verklaren door lagere lasten dan begroot (- € 0,38 miljoen/- 4,0%), de baten zijn hoger dan begroot (+ € 0,75 miljoen/+ 9,6%).

Dat de baten hoger zijn dan begroot, komt voornamelijk door de extra projectbijdrage van de Nationale Postcode Loterij (€ 1,46 miljoen). Naast deze niet begrote inkomsten zijn met name de inkomsten uit nalatenschappen (- € 0,47 miljoen) en inkomsten uit mailingen/acties (-€ 0,16 miljoen) lager dan begroot.

De bestedingen zijn per saldo € 0,38 miljoen (4,0%) lager dan begroot. Dit komt met name door lagere personeelskosten (- € 0,18 miljoen), lagere kosten voor opvang en herplaatsing (- € 0,10 miljoen) en per saldo lagere kosten voor communicatie en fondsenwerving (- € 0,06 miljoen).

Een nadere analyse van deze verschillen is opgenomen in de jaarrekening in de Toelichting op de 'Staat van Baten en Lasten' (zie pagina 57).

Het totaal van de kosten van eigen fondsenwerving in een percentage van de baten uit eigen fondsenwerving bedraagt voor 2015 22,6% (2014: 19,2%). Voor 2015 was 15,3% begroot. Het verschil wordt met name verklaard door de lagere baten uit eigen fondsenwerving dan gepland (- € 1,03 miljoen). Naast bovengenoemde lagere baten uit nalatenschappen en mailingen/acties, is er ook onderschrijding op geormerkte baten voor Primadomus. Voor die laatste was € 0,35 miljoen begroot onder baten 'eigen fondsenwerving', maar de realisatie is uiteindelijk in de vorm van de projectbijdrage van de Nationale Postcode Loterij opgenomen onder baten 'acties derden'. Ondanks een hoger percentage dan begroot, blijft Stichting AAP ruim binnen de door het CBF gehanteerde norm van een drie jaar gemiddelde van maximaal 25%. Van de totale baten beschikbaar voor de doelstelling is 90,0% (2014: 93,3%) aan de doelstellingen opvang, verzorging & herplaatsing, Primadomus, beleid & wetgeving en projecten besteed. Dit is door de eerder genoemde hogere totale baten en lagere kosten lager dan de voor 2015 begrote 106,6%.

VERMOGEN

Reserves en fondsen

Het vermogen wordt onderverdeeld naar de volgende reserves:

- reserve financiering activa;
- bestemmingsreserves;
- continuïteitsreserve.

Reserve financiering activa

AAP financiert haar gebouwen met eigen vermogen. Het vermogen van Stichting AAP is derhalve grotendeels vastgelegd in gebouwen bestemd voor de doelstelling. Dit vermogen is niet vrij besteedbaar. AAP neemt de boekwaarde van gebouwen bestemd voor de doelstelling op onder deze reserve.

Bestemmingsreserve

In de bestemmingsreserve zijn gelden gereserveerd voor toekomstige investeringen. De intentie is deze binnen vijf jaar aan het opgegeven doel te besteden. Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van Primadomus in Spanje is ultimo 2015 € 0,37 miljoen gereserveerd (bestemmingsreserve 'Gebouwen Primadomus'). Voor de renovatie en/of nieuwbouw van de bestaande dierverblijven in Almere, is een bestemmingsreserve gevormd van € 0,14 miljoen ('Renovatie/nieuwbouw gebouwen').

Continuïteitsreserve

Stichting AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De Goede Doelen Nederland-norm voor de continuïteitsreserve bedraagt 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. AAP hanteert een minimum van eenmaal de kosten van de werkorganisatie, exclusief afschrijvingen. AAP voldoet aan de intern gestelde norm en blijft ruim binnen de Goede Doelen Nederland-norm.

FONDSEN / VOORZIENINGEN

In 2015 zijn voor het eerst een bestemmingsfonds en voorzieningen op de balans opgenomen. Het bestemmingsfonds betreft de resterende te besteden gelden van de projectbijdrage van de Nationale Postcode Loterij (€ 0,53 miljoen). Daarnaast zijn nog voorzieningen opgenomen voor jubileumuitkeringen (€ 0,03 miljoen) en studiekosten (€ 0,09 miljoen).

LANGLOPENDE SCHULDEN

Het financieel beleid is er onder meer op gericht activa te financieren met eigen middelen en daarmee een sterke balansstructuur te bewerkstelligen. AAP heeft om die reden in 2015 geen langlopende schulden.

LIQUIDITEITEN

In 2015 zijn de beschikbare liquide middelen gedaald tot €8,43 miljoen tegen €8,76 miljoen ultimo 2014. Voor een uitgebreide opstelling van de kasstromen van AAP verwijzen we naar de jaarrekening. Uit dit overzicht blijkt dat de kasstroom uit operationele activiteiten in 2015 €1,12 miljoen bedroeg, terwijl een negatieve kasstroom van €0,03 miljoen was begroot. Dit is een gevolg van lagere uitgaven dan begroot (€0,31 miljoen) en de per saldo hogere ontvangsten uit eigen fondsenwerving (€0,77 miljoen). De negatieve kasstromen uit investeringsactiviteiten (€1,63 miljoen) is iets hoger dan de begrote (€1,57 miljoen). Dit leidt tot een hoger saldo liquide middelen ultimo 2015 dan begroot. Het saldo liquide middelen wordt, in overeenstemming met het in dit jaarverslag verwoorde beleggingsbeleid, risicomijdend belegd. Hierbij is rekening gehouden met het gegeven dat de continuïteitsreserve snel liquide moet zijn in geval van calamiteiten. De liquide middelen zijn voor een klein deel belegd in staatsobligaties (€0,20 miljoen), de overige liquide middelen staan op een spaarrekening.

TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN

Onder de bestemmingsreserve is een bedrag opgenomen van €0,37 miljoen voor investeringen in Primadomus. Dit betreft investeringen in een facilitair centrum voor een centrale voerkeuken en kleed- en kantoorruimte voor de diervverzorgers, verbetering in de energievoorziening en aanpassingen aan het kantoorgebouw. Deze worden opgeleverd in 2016. De bestemmingsreserve voor 'Renovatie/nieuwbouw gebouwen' van €0,14 miljoen, betreft nog een aantal kleinere investeringen die zijn voorzien in en aan de gebouwen in Almere.

KOSTEN ADMINISTRATIE EN BEHEER

De uitvoeringskosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van contractueel gebonden medewerkers. De administratie- en beheerkosten worden uitgedrukt als percentage van de totale kosten. Het begrote percentage bedraagt 3,6% ten opzichte van 4,4% gerealiseerd. Het percentage is hoger uitgevallen, omdat is besloten alle uren van de financiële afdeling toe te wijzen aan administratie en beheer. Het percentage blijft binnen de door AAP gestelde norm van 5%.

VERWACHTINGEN 2016

Voor het jaar 2016 is een negatief resultaat begroot van €1,77 miljoen. Dit negatieve resultaat is een tijdelijk gevolg van de schaa sprong die AAP de afgelopen jaren heeft gemaakt. De opvangcapaciteit is door investeringen in nieuwe verblijven aanzienlijk vergroot, hetgeen gepaard gaat met hoge afschrijvingskosten van €2,04 miljoen per jaar. Zonder deze afschrijvingskosten zijn de inkomsten en uitgaven in balans. Het doel is nu om nieuwe reserves op te bouwen voor nieuwe vervangings- of uitbreidingsambities op de langere termijn (>5 jaar). Hiervoor is de geambieerde groei in fondsenwervende inkomsten cruciaal. Ondanks eenmalige baten, is een structurele groei van de fondsenwervende inkomsten nog niet ingezet. In 2016 zullen de kosten alleen nog iets stijgen als gevolg van de uitbreiding van de opvang van grote katten in Primadomus. Zolang de fondsenwervende groei niet wordt ingezet, wordt de organisatie uitgedaagd om met minder of gelijke middelen eenzelfde ambitieniveau te handhaven.

SAMENWERKINGSTABEL

NAAM ORGANISATIE / SAMENWERKINGSVERBAND	ROL AAP	DOEL SAMENWERKING
Bijdrage AAP < € 2.500		
<i>Vereniging voor Opvangcentra voor Niet-gedomesticeerde Dieren (VOND)</i>	Lid	Afstemming zoeken met Nederlandse opvang- organisaties. Bevorderen van kwaliteit van de opvang, aanspreekpunt zijn voor de overheid.
<i>Species Survival Network (SSN)</i>	Lid Op voordracht van AAP is er een extra bestuurslid toegetreden.	Op de hoogte blijven van internationale ontwikkelingen, vooral in relatie tot het CITES-verdrag. Onderhouden en gebruiken van een internationaal netwerk.
Bijdrage AAP > € 2.500 en < € 10.000		
<i>InfoCircos (Spanje)</i>	Als lid betrokken zijn bij de beleidsvorming in Spanje. AAP financiert de inhuur van een coördinator.	Een einde maken aan het gebruik van exotische diersoorten in Spanje ten behoeve van de entertainment.
<i>Lid Vereniging Participanten Kemphaan</i>	Lid en secretaris.	Afstemming van beheer en promotie van het stadslandgoed waarop Stichting AAP is gevestigd.
Bijdrage AAP >= € 10.000		
<i>De Dierencoalitie (voorheen Coalitie voor Dierenwelzijns-organisaties Nederland - CDON)</i>	Lid dagelijks bestuur dat toeziet op de resultaten van de nieuwe koers.	Zicht houden op de Nederlandse politiek en afstemming tussen dierenbeschermingsorganisaties in Nederland. Verhogen impact sector door eenduidige standpunten naar de Nederlandse politiek.

RESULTATEN 2015	ACTIVITEITEN VOOR 2016	RISICO'S
AAP heeft zich afgemeld als lid. Reden is dat de VOND weinig activiteiten ontwikkelt en AAP de prioriteit legt bij Europese samenwerking (zie EARS).	Geen	Geen
Samen met SSN en Eurogroup het onderwerp Dierenwelzijn beter borgen in het CITES-verdrag en voorbereiding 'uplisting' (hogere beschermingsstatus) voor de Berberaap in 2016.	De Conference of the Parties in september in Zuid-Afrika is het moment waar besloten wordt over de beschermingsstatus van de Berberaap.	Oprichtende partij is Born Free. Born Free heeft fundamentele standpunten dan AAP (bijv. ten aanzien van dierentuinen). Dit kan de samenwerking van AAP met dierentuinen beïnvloeden.
In 2015 werd een coördinator in dienst genomen en het onderwerp in Spanje voor het eerst op de kaart gezet. Een petitie bracht ruim 100.000 handtekeningen bijeen.	Lokale verboden op het gebruik van exoten in entertainment, leidend tot regionale verboden en een landelijke stop op de subsidies voor circussen met wilde dieren.	AAP is een van de grootste van de deelnemende organisaties, een aantal andere partners gaan in hun standpunten aanzienlijk verder dan AAP. Op enig moment zou dat voor AAP lastig kunnen worden.
Reguliere beheer en promotieactiviteiten.	Reguliere beheer en promotieactiviteiten.	Geen
Voor de verkiezingen voor de Provinciale staten (Eerste Kamer) werd een kieswijzer opgesteld. De Dierencoalitie was een belangrijke partner in de gesprekken met de NL overheid ten aanzien van de tot stand bringing van de Positieflijst.	De DC kent een jaarplan. Voor AAP is het van belang dat de coördinator in Den Haag aanwezig is. Inhoudelijk interesse in gesprekken met Openbaar Ministerie omtrent de rol van dierbeschermend Nederland bij de signalering en bestrijding van Dierenleed.	Geen

NAAM ORGANISATIE / SAMENWERKINGSVERBAND	ROL AAP	DOEL SAMENWERKING
Bijdrage AAP >= € 10.000		
<i>European Alliance for Rescue centers and Sanctuaries (EARS)</i>	Directeur AAP is voorzitter van het bestuur van het samenwerkingsverband.	Europese opvangcentra en hun belangen bijeen brengen, kwaliteit van het werk verbeteren en belangen behartigen. AAP hoopt dankzij dit samenwerkingsverband de opvang in haar focuslanden op peil te brengen.
<i>Goede Doelen Nederland (voorheen Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen (VFI))</i>	AAP is lid en heeft zich in 2015 veel ingezet voor een regie- en een communicatiewerkgroep.	Effectiviteit sector vergroten door sector brede afstemming en belangenbehartiging en o.a. centrale inkoop.
<i>Vereniging Wilde Dieren de Tent Uit (WDDTU)</i>	Coalitiepartner samen met collega-organisaties. AAP levert een bestuurslid voor de eind 2009 opgerichte vereniging.	Samen een landelijk verbod op exoten in het circus realiseren.
<i>Eurogroup for Animals (Brussel)</i>	Strategische samenwerking voor Europese lobby.	Het tot stand brengen van Europese regelgeving voor een welzijnsverbetering van exoten. In 2014 werd besloten i.s.m. Eurogroup de beleidsbeïnvloeding ook op lidstaten te richten.
<i>Lilongwe Wildlife Rescue (Malawi)</i>	AAP is medefinancier van dit project.	Met kennis en middelen de ontwikkeling van een opvangcentrum in Afrika steunen. Uiteindelijke doel is LWR zelfvoorzienend te maken.
Samenwerkingen zonder geldelijke verplichtingen		
<i>International Primate Protection League (IPPL)</i>	De directeur van AAP is de Nederlandse vertegenwoordiger.	Er wordt geen gebruik meer gemaakt van nationale vertegenwoordiging.
<i>Ministerie van OCW</i>	AAP ontvangt subsidie via het Ministerie van OCW en VWS.	Een veilige, welzijnsvriendelijke en duurzame oplossing voor de voormalige chimpansees uit Biomedical Primate Research Center (BPRC Rijswijk).

RESULTATEN 2015	ACTIVITEITEN VOOR 2016	RISICO'S
De deelnemende partners zijn ondertussen gescreend en de organisatie staat. Naast AAP een tweede financier gevonden zodat de kosten gedeeld worden.	Meer overeenstemming brengen in de mogelijkheden die EARS biedt en de behoefte die AAP heeft als het gaat om de beleidsprogramma's. De samenwerking beter verankeren in AAP door gezamenlijke activiteiten te organiseren op gebied van kennisdeling.	
De nieuwe strategie moet de sector weerbaarder maken door focus te verleggen naar impact. Gevolg was nieuwe naam: Goede Doelen Nederland	Geen activiteiten waar AAP groot belang aan hecht.	Geen.
Op 1 september 2015 werd het verbod van kracht en het werk van WDdTU gedaan. In oktober werd bij AAP de opheffing gevierd welke nog steeds niet operationeel is.	Opheffing van de vereniging.	Geen
AAP werkt binnen Eurogroup intensief samen met één medewerker. De nadruk lag in 2015 op de tot stand bringing van nationale positieflijsten.	Continueren activiteiten in lidstaten aangaande de positieflijst, een Europees overleg initiëren met betrekking tot exoten in entertainment en het Europees aanhangig maken van de problematiek rondom de Berberaap.	Met name financieel; het behelst een grote financiële verplichting.
Er zijn afspraken gemaakt om de financiële steun de komende jaren af te bouwen en verdere kennisoverdracht plaats te laten vinden om LWR zelfstandig te kunnen laten functioneren.	Meer aandacht voor het preventie werk. AAP zoekt naar methode om de hulp aan Lilongwe meer zichtbaar te maken voor met name internationale stakeholders.	Klein. Het werken in Afrika is lastig en brengt een financieel risico met zich mee. Door direct contact met het lokale management en het bestuur is dat risico minimaal.
Geen activiteiten, vriendschappelijke band blijft bestaan.	Zie 2015	Betrokkenheid zeer gering, geen risico's voor AAP.
Buiten regulier overleg geen bijzonderheden.		Afhankelijkheid van subsidie is een risico dat door middel van een convenant veilig wordt gesteld.

VERMOGENS- EN LIQUIDITEITSBELEID STICHTING AAP

In 2013 heeft Stichting AAP haar beleggingsbeleid voor het laatst geactualiseerd.

Het vermogens- en liquiditeitsbeleid van AAP kent als hoofduitgangspunt het in standhouden van de waarde van de hoofdsom.

Hiervoor weegt stichting AAP het minimaliseren van risico en duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord financieel beheer af. Deze afweging valt uiteen in een tweetal niveaus; de keuze voor een bankrelatie en de keuze voor een financieel product.

BANKRELATIE(S)

De banken waar Stichting AAP zaken mee doet, moeten in het kader van het minimaliseren van het risico minimaal voldoen aan één van de volgende criteria:

1. een systeembank óf
2. minimaal een core tier-1 ratio (1) (= kernkapitaal) van 10%(2) óf
3. beoordeling van Moody's van minimaal A2

Na toetsing op deze criteria wordt iedere (potentiële) bankrelatie getoetst op het gevoerde duurzaamheidsbeleid. Dit duurzaamheidsbeleid vormt uiteindelijk de doorslaggevende factor in de keuze voor een bankrelatie.

SPREIDEN VAN VERMOGEN EN LIQUIDITEITEN

Het vermogen van Stichting AAP dient verspreid te worden over verschillende banken en/of juridische entiteiten. Per bank en/of entiteit mag maximaal 5 miljoen euro gestald vermogen staan.

VERMOGENS- OF LIQUIDITEITSPRODUCTEN

Alleen producten met een (zeer) laag risicoprofiel worden door AAP aangekocht of aangehouden. Dit betekent dat overtollige liquide middelen worden tegen vastrentende waarden voor bepaalde termijn vastgelegd of aangehouden op een spaarrekening. Onder vastrentende waarden wordt verstaan deposito's of obligaties. Obligaties dienen bij aanschaf een bovengemiddeld positieve rating (= onder gemiddeld risico) te hebben. Obligaties worden in principe verkocht op het moment dat deze een gemiddelde rating krijgen. Donaties, giften, nalatenschappen e.d. die worden geschonken aan Stichting AAP en die bestaan uit vastrentende waarden worden geaccepteerd. Afhankelijk van de geldende rentestand is het beleid om deze obligaties aan te houden tot aflossingsdatum en periodiek de rente te ontvangen. Nalatenschappen die bestaan uit effecten worden geaccepteerd en vanuit het risico oogpunt in principe direct na overdracht geliquideerd.

DUURZAAM, MAATSCHAPPELIJK EN ETHISCH VERANTWOORD BELEGGEN

Stichting AAP wil duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord haar vermogen en liquiditeiten onderbrengen bij banken; waarbij ons streven is om zo verstandig mogelijk met energiebronnen en het milieu om te gaan. Dit past bij onze waarden als maatschappelijke organisatie. De doelstelling van Stichting AAP is om met zo min mogelijk risico een zo gunstig mogelijk rendement te realiseren, onder voorwaarde dat er voldaan wordt aan de eisen op het gebied van duurzaam, maatschappelijk en ethisch verantwoord ondernemen. Beoordeling van de portefeuille bij bancaire organisaties vindt plaats met behulp van Systemalitics; een onderzoeksinstituut gespecialiseerd in verkrijgen en toepassen van ethische beoordelingen van ondernemingen en staten.

POSITIEVE CRITERIA

De aan te houden vastrentende waarden dienen aan de volgende criteria te voldoen:

- Het beleid van de onderneming dient niet in strijd met de doelstelling van Stichting AAP te zijn.
- Ondernemingen dienen geen negatieve invloed uit te oefenen op het welzijn van uitheemse diersoorten.
- Ondernemingen dienen een actief en integraal milieubeleid te voeren, hierbij kan gedacht worden aan:
  - de aard van de gebruikte grondstoffen en eindproduct;
  - energie en waterverbruik;
  - de aard van vrijkomende emissies en afval bij de productie en
  - mogelijkheden en mate van hergebruik van producten.
- ondernemingen in de bio-industrie of die gebruikmaken van gentechnologie;
- ondernemingen actief in productie of distributie van nucleaire energie;
- ondernemingen actief in productie of handel van wapens gericht op vernietiging van leven, natuur of eigendommen;
- ondernemingen die zich bezighouden met tabak, alcohol, pornografie, gokken, kinderarbeid, discriminatie en schending van mensenrechten;
- in aandelen, tenzij verworven uit een nalatenschap van een donateur (aandelen in de hierboven genoemde ondernemingen zijn niet toegestaan).

UITSLUITINGSCRITERIA

Geen beleggingen zijn toegestaan in:

- ondernemingen die bij ontwikkeling en productie van hun artikelen gebruikmaken van dierproeven
- (om deze reden wordt niet belegd in farmaceutische bedrijven);

JARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2015

(na resultaatbestemming)

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiële vaste activa (1)				
<i>Bedrijfsmiddelen (2)</i>				
Gebouwen en terreinen	1.789.727		1.696.655	
Inventaris bedrijfsmiddelen	259.978		271.542	
Gebouwen in ontwikkeling	17.788		0	
		2.067.493		1.968.197
<i>Direct in gebruik voor de doelstelling (3)</i>				
Gebouwen en terreinen	9.731.462		10.823.600	
Inventaris doelstelling	48.134		62.237	
Gebouwen in ontwikkeling	751.033		0	
		10.530.629		10.885.837
		12.598.122		12.854.034
Financiële vaste activa				
<i>Effecten (4)</i>		195.995		287.173
Vorraden (5)		20.572		31.509
Vorderingen (6)		1.947.060		2.085.505
Liquide middelen (7)		8.430.115		8.764.024
Totaal		23.191.864		24.022.245

	31 december 2015		31 december 2014	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Reserves (8)				
Reserves				
Continuïteitsreserve (9)	10.782.937		10.070.488	
Reserve financiering activa doelstelling (10)	10.482.495		10.823.600	
Bestemmingsreserve (11)	511.390		2.070.000	
		21.776.822		22.964.088
Fondsen (12)				
Bestemmingsfondsen	532.128		0	
		532.128		0
Voorzieningen (13)				
Voorziening jubileum	27.349		0	
Voorziening studiekosten	90.641		0	
		117.990		0
Kortlopende schulden (14)				
Belastingen en sociale lasten	138.864		317.609	
Crediteuren	178.628		309.777	
Overlopende passiva (15)	114.342		118.188	
Overige kortlopende schulden (16)	333.090		312.583	
		764.924		1.058.157
Totaal		23.191.864		24.022.245

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving (17)	4.809.705	5.843.300	5.407.531
Baten uit acties door derden (18)	2.007.896	510.500	518.028
Subsidies (19)	1.352.978	1.177.672	1.359.804
Baten uit beleggingen (20)	53.016	64.788	113.659
Overige baten (21)	304.755	186.750	706.079
Som van de baten	8.528.350	7.783.010	8.105.101
LASTEN (22)			
Besteed aan doelstellingen			
Opvang, verzorging en herplaatsing Almere	4.665.311	5.197.522	5.210.734
Opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	1.686.336	1.426.108	1.102.804
Wetgeving en beleid	1.206.121	1.538.373	1.132.702
Projecten	119.939	133.021	119.113
	7.677.707	8.295.024	7.565.353
Besteed aan werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	1.088.603	894.960	1.039.935
Kosten acties derden	15.644	33.752	17.170
	1.104.247	928.712	1.057.105
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	401.534	341.134	344.999
	401.534	341.134	344.999
Som der lasten	9.183.488	9.564.870	8.967.457
Resultaat	-655.138	-1.781.860	-862.356

Resultaatbestemming 2015

Door realisatie van gebouwen in Almere en Primadomus, alsmede het niet meer voorzien van de bouw van een nieuw kantoorgebouw in Primadomus in de komende 5 jaar, vallen de gerelateerde bestemmingsreserves gedeeltelijk vrij. Deze reserves komen ten gunste van de continuïteitsreserve. Het negatieve resultaat van € 655.138 en de mutatie op de reserve financiering activa doelstelling alsmede de gedeeltelijk vrijgevallen bestemmingsreserves worden verrekend met de continuïteitsreserve.

Toevoeging / onttrekking aan:

– continuïteitsreserve	712.449
– reserve financiering activa doelstelling	-341.105
– bestemmingsreserve Renovatie/ Nieuwbouw Gebouwen Almere	-278.610
– bestemmingsreserve Gebouwen Primadomus	-1.280.000
– bestemmingsfonds Nationale Postcode Loterij	532.128
Saldo	-655.138

KASSTROOMOVERZICHT 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Ontvangsten uit eigen fondsenwerving	5.075.024	5.843.000	5.932.451
Baten uit acties door derden (18)	2.007.896	510.000	518.028
Overige ontvangsten	256.873	178.000	272.222
Subsidies	1.129.687	1.104.000	1.103.510
Loonkostensubsidies (23)	4.686	4.000	8.652
Betalingen aan leveranciers en werknemers	-7.353.399	-7.666.000	-6.785.361
	<u>1.120.767</u>	<u>-27.000</u>	<u>1.049.502</u>
	.....	.....	.....
Ontvangen rente (20)	77.078	56.100	112.074
Betaalde rente	0	0	0
Beleggingsresultaat (20)	10.235	8.900	13.458
	<u>1.208.080</u>	<u>38.000</u>	<u>1.175.034</u>
	.....	.....	.....
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in bedrijfsmiddelen (3)	89.619	418.000	186.794
Investerings in activa doelstelling (3)	1.541.504	1.152.000	1.915.868
Desinvestering	0	0	0
	<u>1.631.123</u>	<u>1.570.000</u>	<u>2.102.662</u>
	.....	.....	.....
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende leningen	0	0	0
Afgestoten beleggingen (4)	90.000	42.000	95.000
Koersresultaat (4)	-866	0	-1.758
	<u>89.134</u>	<u>42.000</u>	<u>93.242</u>
	.....	.....	.....
Netto kasstroom	<u>-333.909</u>	<u>-1.490.000</u>	<u>-834.386</u>
	.....	.....	.....
Saldo liquide middelen primo	<u>8.764.024</u>	<u>8.415.000</u>	<u>9.598.410</u>
Saldo liquide middelen ultimo	<u><u>8.430.115</u></u>	<u><u>6.925.000</u></u>	<u><u>8.764.024</u></u>

TOELICHTING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting AAP betreffen het verbeteren van het welzijn van uitheemse, niet-gedomesticeerde dieren. Stichting AAP doet dit enerzijds door opvang, verzorging en herplaatsing van individuele dieren en anderzijds door preventieve beïnvloeding van algemeen publiek en beleidsmakers. Stichting AAP zet zich in Nederland en daarbuiten actief in om samenwerkingen aan te gaan om haar doel te bereiken.

Vestigingsadres

Stichting AAP, statutair gevestigd te Almere, is feitelijk gevestigd op Kempphaanpad 1, 1358 AC te Almere. Daarnaast heeft Stichting AAP nog een vestiging in Spanje, Primadomus genaamd, op Partida Rincón del Moro nr. 6 te Villena, Alicante.

Stelselwijzigingen

In 2015 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven activa doelstelling en bedrijfsmiddelen is opgenomen onder de investeringsactiviteiten. Afgestoten beleggingen en gerealiseerde koersresultaten zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting AAP zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningpost.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de "Richtlijn Fondsenwervende Instellingen" (Richtlijn 650), zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

Stichting AAP beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderverslies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van

de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs.

1. Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs, verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffingen gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijds-evenredig plaats. De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er is geen verplichting tot herstel na afloop van het gebruik van het actief. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

2. Bedrijfsmiddelen

De geschatte levensduur van de gebouwen bedraagt 20 jaar. De geschatte levensduur van de inventaris bedrijfsmiddelen bedraagt 3 jaar, met uitzondering van de levensduur van de zonnepanelen die 10 jaar bedraagt.

3. Direct in gebruik voor de doelstelling

De geschatte levensduur van de gebouwen zonder dierverblijven in gebruik voor de doelstelling bedraagt 20 jaar. De geschatte levensduur van de gebouwen met dierverblijven in gebruik voor de doelstelling bedraagt 10 jaar. De geschatte levensduur van de inventaris in gebruik voor de doelstelling bedraagt 3 jaar.

4. Financiële vaste activa

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Onder de financiële vaste activa zijn effecten (obligaties en aandelen) verantwoord die Stichting AAP uit nalatenschappen heeft verkregen. De effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde koersverschillen worden in de staat van baten en lasten verantwoord onder het financieel resultaat.

5. Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out'). De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs. Bij de bepaling van de

opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

6. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

7. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

8. Reserves en fondsen

Het eigen vermogen van Stichting AAP wordt verdeeld over diverse reserves. Jaarlijks wordt het resultaat door het bestuur bestemd. Eerst wordt de continuïteitsreserve opgebouwd tot minimaal 1 maal de kosten van de werkorganisatie (exclusief afschrijvingen) van het afgesloten boekjaar (binnen de Richtlijnen van Goede Doelen Nederland -voorheen VFI- van maximaal 1,5 maal de kosten). Uitgangspunt zijn de kosten van de werkorganisatie van het jaar waarover de jaarrekening wordt opgesteld. Vervolgens wordt de bestemmingsreserve financiering activa doelstelling gevormd. Als laatste worden de bestemmingsreserves gevormd naar aanleiding van het Lange Termijn Plan. Dit plan wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

9. Continuïteitsreserve

Stichting AAP heeft een continuïteitsreserve gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat zij ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De maximaal toegestane continuïteitsreserve bedraagt 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, conform definitie van Goede Doelen Nederland (voorheen VFI).

10. Reserve financiering activa doelstelling

Het bestuur van Stichting AAP heeft een reserve financiering activa doelstelling afgezonderd ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de doelstelling. Dit deel van het vermogen is niet vrij besteedbaar voor Stichting AAP.

11. Bestemmingsreserve

Het bestuur van Stichting AAP heeft een deel van de reserves afgezonderd voor toekomstige nieuwbouw en renovaties in Almere en Primadomus.

12. Bestemmingsfondsen

Het bestuur van Stichting AAP heeft een bedrag gedeemd aan het bestemmingsfonds ter grootte van het

nog niet bestede bedrag van gelden die in 2015 ontvangen zijn van de Nationale Postcode Loterij. Dit fonds is bedoeld voor de bouw van verblijven voor grote katchtigen in onze Spaanse vestiging Primadomus.

13. Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

14. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

15. Overlopende passiva

Overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. Deze worden uitgesplitst weergegeven in de toelichting op de balans per 31 december 2015.

16. Overige kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Overige kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde. De looptijd is korter dan 1 jaar. Deze worden uitgesplitst weergegeven in de toelichting op de balans per 31 december 2015.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operati-

onele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Pensioenregeling

De belangrijkste kenmerken van de pensioenregeling van Stichting AAP zijn:

- een middelloonregeling waarbij de pensioengrondslag het pensioengevend jaarsalaris is (inclusief vakantiegeld) verminderd met de franchise.
- de pensioenaanspraken worden niet geïndexeerd;
- de opbouw 1,875% (2014:1,75%) per dienstjaar voor het ouderdomspensioen (middelloon);
- eigen bijdrage voor de werknemer is: 3,25% (2014: 2%) van de pensioengrondslag;
- contractduur van 3 jaar waarbij de uitvoeringsovereenkomst eindigt op 31 december 2017.
- de pensioenleeftijd is 67 jaar (met ingang van 2014 is de pensioenleeftijd verhoogd van 65 naar 67 jaar).

De pensioenregeling is ondergebracht bij een verzekeraar (ASR). Het betreft een verzekerde regeling waarbij de verzekeraar het risico loopt. Een dekkingsgraad is derhalve niet van toepassing. ASR is door Standard & Poor beoordeeld met de rating A, die overeenkomt met "aanvaardbare kwaliteit". Voordelen en nadelen van individuele waardeoverdracht naar aanleiding van verschil tussen marktrente en contractuele rente worden verrekend met Stichting AAP. Bij een inkomende individuele waardeoverdracht worden de aanspraken door de oude uitvoerder omgerekend naar een overdrachtswaarde op basis van de wettelijk rente. Deze overdrachtswaarde wordt in het contract aangewend voor de aankoop van nieuwe aanspraken op basis van het contractuele tarief. Indien de wettelijke rente hoger is dan de rente die gehanteerd wordt in het contract, dan zal de nieuwe werkgever het verschil moeten bijleggen. Bij een uitgaande overdracht geldt precies hetzelfde, maar dan omgekeerd. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

GRONDSLAGEN BEPALING VAN OVERSCHOTTEN EN TEKORTEN

Algemeen

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de kosten van fondsenwerving en de uitvoeringskosten van de eigen organisatie en het aandeel in acties derden, subsidies overheden, het saldo van de rentebaten en -lasten en overige baten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd.

In de balans wordt rekening gehouden met de, aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen dan wel betaald. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten

17. Baten uit eigen fondsenwerving

Onder de baten uit eigen fondsenwerving wordt verstaan ontvangen donatie- en adoptiegelden alsmede opbrengsten uit acties, bijdragen bedrijfssponsoring en sponsorgelden, de opbrengst van collecten, nalatenschappen, legaten, lijfrentes, Air Miles en al het andere dat door vrijgevigheid wordt ontvangen.

Nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, onder aftrek van eventueel verschuldigde schenkings- en successierechten. De ontvangen toezeggingen met een geschatte waarde van minder dan € 10.000 worden op 100% gewaardeerd. Toezeggingen boven de € 10.000 werden tot en met 2014 op 75% van de schatting gewaardeerd. Op basis van historische gegevens van de afgelopen 5 jaar bleek 75% waardering te laag. Daarom is met ingang van 2015 de waardering verhoogd van 75% naar 85%. De verhoging van de waardering heeft ook met terugwerkende kracht plaatsgevonden met betrekking tot oudere nog openstaande dossiers.

Deze schattingswijziging heeft plaatsgevonden in 2015, zonder aanpassing van de vergelijkende cijfers, en in de daaropvolgende perioden. Het resultaat van deze schattingswijziging is verwerkt in de staat van baten en lasten, op dezelfde regel waar de oorspronkelijke schatting is verwerkt.

De overige posten worden opgenomen op het moment dat er een betrouwbare schatting van de opbrengst kan worden gemaakt. Vanwege de geringe omvang

van de opbrengstwaarde van de verkoop van voorraden, wordt deze in de staat van baten en lasten verantwoord onder de baten uit eigen fondsenwerving. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs.

18. Baten uit beleggingen

Baten uit beleggingen bestaan uit dividend, rente en (on)gerealiseerde koersresultaten.

19. Subsidies

Onder subsidies overheden worden vergoedingen verantwoord voor in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap afgesloten contracten met betrekking tot de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren. Zie voor verdere informatie toelichting op de balans punt 15 overlopende passiva. Verder worden hieronder (eenmalige) gemeentelijke subsidies verantwoord alsmede Europese subsidies.

20. Baten uit beleggingen

Baten uit beleggingen bestaan uit dividend, rente en (on)gerealiseerde koersresultaten.

21. Overige baten

Onder overige baten worden onder andere verantwoord baten ontvangen voor de opname en verzorging van inbeslaggenomen dieren, ontvangen huurbedragen van vrijwilligers/stagiaires/medewerkers voor woonruimte en baten voor het verzorgen van opleidingen voor derden. Verkregen goederen en diensten in natura van materiële omvang worden verantwoord tegen de waarde volgens het economisch verkeer.

22. Lasten

De lasten bestaan uit kosten besteed aan de doelstellingen, kosten besteed aan werving baten en kosten besteed aan beheer en administratie. De kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Bij deze toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Directe kosten worden meteen juist toegewezen waar ze betrekking op hebben. Indirecte kosten worden verdeeld op basis van een kostenverdeelsleutel. Deze kostenverdeelsleutel is gebaseerd op de verhouding van de bestede uren van de medewerkers van Stichting AAP over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Het aan de medewerkers betaalde jaarsalaris is hierbij als wegingsfactor meegenomen en wordt jaarlijks geactualiseerd.

Van de indirecte kosten wordt 79,0% (in 2014: 81,2%) toegewezen aan de doelstelling.
De onderverdeling daarvan is als volgt:

– Opvang, verzorging en herplaatsing Almere	56,4%	}	79,0%
– Opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	9,9%		
– Preventie	10,4%		
– Projecten	2,3%		

Van de indirecte kosten wordt 13,3% (in 2014: 12,4%) toegewezen aan werving baten.
De onderverdeling daarvan is als volgt:

– kosten eigen fondsenwerving	13,0%	}	13,3%
– kosten acties door derden	0,3%		

De kosten beheer en administratie 7,7% (in 2014: 6,4%) worden berekend door toerekening van de kosten directie, financiën, technische dienst, automatisering, P&O en facilitaire diensten.

– beheer en administratie	7,7%	7,7%
---------------------------	------	------

In 2015 is de toerekening van de kosten verder aangescherpt. Twee elementen uit deze kostenverdeelsleutel verdienen nadere toelichting. Binnen de bestede uren van de afdeling Finance heeft een verschuiving plaatsgevonden naar meer uren “beheer en administratie”. Dit heeft dus een direct effect op het kostenpercentage voor “beheer en administratie” en dus ook direct invloed op het kengetal dat van 3,8% in 2014 naar 4,4% stijgt (zie hiervoor de pagina met alle kengetallen van Stichting AAP). De tweede aanscherping is de steeds verdergaande integratie tussen onze vestigingen in Almere en Primadomus en de hiermee samenhangende verdeling van de kosten tussen beide vestigingen. Door een hoger activiteitsniveau in Primadomus zien we een verschuiving van het percentage van Opvang, verzorging en herplaatsing van Almere naar Primadomus. Echter het gezamenlijke percentage is vrijwel gelijk aan dat van voorgaand jaar.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huurcontracten

Huurcontracten met betrekking tot kopieerapparaten worden op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2015

ACTIVA

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Gebouwen en terreinen	Inventaris bedrijfs- middelen	Gebouwen in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€
2. Bedrijfsmiddelen				
Aanschafwaarde per 31 december 2014	2.716.491	590.186	0	3.306.677
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2014	1.019.836	318.644	0	1.338.480
Boekwaarde per 31 december 2014	1.696.655	271.542	0	1.968.197
Administratieve correctie per 1 januari 2015:				
Bij: correctie aanschafwaarde van doelstelling naar bedrijfsmiddelen	289.339	0	0	289.339
Correctie cumulatieve afschrijving	75.883	0	0	75.883
Af: correctie van bedrijfsmiddelen naar doelstelling	0	-30.978	0	-30.978
Correctie cumulatieve afschrijving	0	-26.923	0	-26.923
Aanschafwaarde per 1 januari 2015	3.005.830	559.208	0	3.565.038
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2015	1.095.719	291.721	0	1.387.440
Boekwaarde per 1 januari 2015	1.910.111	267.487	0	2.177.598
Bij: investeringen 2015	0	71.831	17.788	89.619
	1.910.111	339.318	17.788	2.267.217
Af: desinvestering	0	0	0	0
Correctie cumulatieve afschrijving van desinvestering	0	0	0	0
Afschrijvingen	120.384	79.340	0	199.724
Boekwaarde per 31 december 2015	1.789.727	259.978	17.788	2.067.493
Aanschafwaarde per 31 december 2015	3.005.830	631.039	17.788	3.654.657
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2015	1.216.103	371.061	0	1.587.164
Boekwaarde per 31 december 2015	1.789.727	259.978	17.788	2.067.493

In de post totaal bedrijfsmiddelen is per ultimo 2015 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 957.770 (in 2014 € 760.130) met betrekking tot Primadomus. Onder gebouwen in ontwikkeling is opgenomen € 15.298 voor Almere en € 2.490 voor Primadomus. Op 1 januari 2015 hebben er verschuivingen plaatsgevonden tussen de categorieën bedrijfsmiddelen en doelstelling. Deze verschuivingen zijn separaat verwerkt als zijnde mutaties in aanschafwaarde én in cumulatieve afschrijving. Onder bedrijfsmiddelen gebouwen wordt ook verantwoord het Blauwe kantoor in Almere. Dit is een 'activa niet dienstbaar aan bedrijfsuitoefening', omdat het op dit moment niet wordt ingezet ten behoeve van de primaire activiteiten van AAP.

	Gebouwen en terreinen	Inventaris doelstelling	Gebouwen in ontwikkeling	Totaal
	€	€	€	€
3. Direct in gebruik voor de doelstelling				
Aanschafwaarde per 31 december 2014	19.720.047	383.202	0	20.103.249
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2014	8.896.447	320.965	0	9.217.412
Boekwaarde per 1 januari 2015	10.823.600	62.237	0	10.885.837
Administratieve correctie per 1 januari 2015:				
Af: correctie aanschafwaarde van doelstelling naar bedrijfsmiddelen	-289.339	0	0	-289.339
Correctie cumulatieve afschrijving	-75.883	0	0	-75.883
Bij: correctie van bedrijfsmiddelen naar doelstelling	0	30.978	0	30.978
Correctie cumulatieve afschrijving	0	26.923	0	26.923
Aanschafwaarde per 1 januari 2015	19.430.708	414.180	0	19.844.888
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2015	8.820.564	347.888	0	9.168.452
Boekwaarde per 1 januari 2015	10.610.144	66.292	0	10.676.436
Bij: investeringen 2015	778.571	11.900	751.033	1.541.504
	11.388.715	78.192	751.033	12.217.940
Af: desinvestering	0	0	0	0
Correctie cumulatieve afschrijving van desinvestering	0	0	0	0
Afschrijvingen	1.657.253	30.058	0	1.687.311
Boekwaarde per 31 december 2015	9.731.462	48.134	751.033	10.530.629
Aanschafwaarde per 31 december 2015	20.209.279	426.080	751.033	21.386.392
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december 2015	10.477.817	377.946	0	10.855.763
Boekwaarde per 31 december 2015	9.731.462	48.134	751.033	10.530.629

In de post totaal doelstelling is per ultimo 2015 een bedrag inbegrepen met een boekwaarde ad € 4.223.929 (in 2014 € 3.602.670) met betrekking tot activa direct in gebruik voor de doelstelling Primadomus. Onder gebouwen in ontwikkeling is opgenomen € 87.086 voor Almere en € 663.947 voor Primadomus. Deze gebouwen zullen in 2016 geactiveerd worden. Er hebben per 1 januari 2015 verschuivingen plaatsgevonden tussen de categorieën bedrijfsmiddelen en doelstelling. Deze verschuivingen zijn separaat verwerkt als zijnde mutaties in aanschafwaarde én in cumulatieve afschrijving.

4. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	2015	2014
	€	€
Effecten		
Boekwaarde per 1 januari	287.173	367.428
Aankopen	0	0
Verkopen	90.000	95.000
Gerealiseerde resultaat	-866	-1.758
Ongerealiseerde resultaat	-312	16.503
Boekwaarde per 31 december	<u>195.995</u>	<u>287.173</u>

De effecten worden aangehouden ter belegging, conform het vermogens- en liquiditeitsbeleid van Stichting AAP (zie pag. 51 jaarverslag).

De effecten staan ter vrije beschikking van Stichting AAP.

5. VOORRADEN

De voorraden bestaan uit AAP gerelateerde artikelen als: sleutelhangers, pluche apen, bedels, boeken en T-shirts. Deze artikelen worden hoofdzakelijk verkocht tijdens de jaarlijkse donateurdagen of gebruikt als relatiegeschenk.

6. VORDERINGEN

	31 dec. 2015	31 dec. 2014
	€	€
Egalisatiereserve OCW	1.049.834	811.210
Te ontvangen baten uit fondsenwerving	748.051	1.043.323
Overlopende activa	108.287	154.641
Rente	33.417	66.536
Pensioenpremie	1.465	0
Overige vorderingen	6.006	9.795
	<u>1.947.060</u>	<u>2.085.505</u>

De egalisatiereserve OCW (2015) bestaat uit een te vorderen bedrag met betrekking tot een afgesloten contract over de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren. Op basis van een convenant, d.d. 3 juni 2003, afgesloten met het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen namens de Staat der Nederlanden, wordt gedurende 30 jaar een vast jaarlijks bedrag aan subsidie ontvangen voor de opvang van chimpansees welke proefdier zijn geweest. De ontvangen subsidie minus de bestedingen ten behoeve van de opvang van de chimpansees wordt in de egalisatiereserve OCW verantwoord uit hoofde van vorderingen in verband met de verzorging van deze dieren in toekomstige jaren. Jaarlijks worden de werkelijke uitgaven getoetst aan de toegezegde subsidie, gerealiseerde voordelen of nadelen worden verantwoord via de egalisatiereserve OCW. De post te ontvangen baten uit fondsenwerving bestaat uit te ontvangen legaten en nalatenschappen voor een bedrag van € 644.516. Hiervan is onbekend of de looptijd korter of langer dan 1 jaar is.

Onder de post overlopende activa zijn de volgende posten opgenomen:

– vooruitbetaalde kosten	44.533
– debiteuren	31.724
– te ontvangen bedragen	28.265
– depot NL post	3.765
	€ 108.287

De looptijd van de overlopende activa, rente en overige vorderingen zijn korter dan 1 jaar.

7. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn weggezet op direct opvraagbare spaarrekeningen bij diverse bankinstellingen. In deze post is een bedrag opgenomen van € 50.000 dat niet ter vrije beschikking staat van AAP vanwege een garantstelling voor Primadomus.

PASSIVA

8. RESERVES EN FONDSSEN

Reserves

	2015	2014
	€	€
9. Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	10.070.488	8.952.399
Mutatie boekjaar	712.449	1.118.089
Boekwaarde per 31 december	<u>10.782.937</u>	<u>10.070.488</u>

Stichting AAP heeft zich ten doel gesteld, conform richtlijn van Goede Doelen Nederland (voorheen de VFI-richtlijn), een continuïteitsreserve aan te houden van maximaal 1,50 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie (exclusief afschrijvingen) en is per jaar ultimo 1,48. De continuïteitsreserve mag derhalve maximaal € 10.944.681 bedragen.

	2015	2014
	€	€
10. Reserve financiering activa doelstelling		
Saldo per 1 januari	10.823.600	10.567.715
Mutatie boekjaar	-341.105	255.885
Boekwaarde per 31 december	<u>10.482.495</u>	<u>10.823.600</u>

De reserve financiering activa doelstelling is een reserve ter grootte van de boekwaarde van de gebouwen voor de doelstelling per ultimo 2015 en is voor het eerst gevormd in 2009. Deze reserve is niet vrij besteedbaar voor Stichting AAP, omdat dit vermogen is vastgelegd in gebouwen voor de doelstelling.

	<u>Gebouwen Almere</u>	<u>Gebouwen Primadomus</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
11. Bestemmingsreserves			
Saldo per 1 januari 2015	420.000	1.650.000	2.070.000
Mutatie boekjaar	-278.610	-1.280.000	-1.558.610
Saldo per 31 december	<u><u>141.390</u></u>	<u><u>370.000</u></u>	<u><u>511.390</u></u>

Gebouwen Almere

Het bestuur heeft een bestemmingsreserve gevormd ten behoeve van toekomstige aanpassingen aan de gebouwen in Almere alsmede de aankoop van de beheerderswoning op het terrein van AAP, die al eerder in gebruik was via een erfpachtconstructie met Staatsbosbeheer.

Gebouwen Primadomus

Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de opvang, verzorging en herplaatsing van groepen dieren in de vestiging Primadomus heeft het bestuur een reserve gevormd voor aanpassingen in diverse gebouwen. De geplande bouw van een nieuw kantoorgebouw in Primadomus is niet meer voorzien in de komende 5 jaar.

	<u>Nationale Postcode Loterij</u>
	€
12. Bestemmingsfondsen	
Saldo per 1 januari 2015	0
Toevoeging	1.456.250
Onttrekking	-924.122
Saldo per 31 december	<u><u>532.128</u></u>

Bestemmingsfondsen

In 2015 is voor het eerst een bestemmingsfonds gerealiseerd. De mutatie in het boekjaar is ontstaan uit een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij verminderd met de in 2015 gedane investeringen ten behoeve van verblijven voor grote katachtigen in Primadomus (modulo F en G) alsmede gemaakte kosten.

	<u>Voorziening Jubileum</u>	<u>Voorziening Studiekosten</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
13. Voorzieningen			
Saldo per 1 januari 2015	0	0	0
Dotatie	27.349	90.641	117.990
	<u>27.349</u>	<u>90.641</u>	<u>117.990</u>
Onttrekking	0	0	0
Vrijval	0	0	0
Saldo per 31 december 2015	<u><u>27.349</u></u>	<u><u>90.641</u></u>	<u><u>117.990</u></u>

Voorziening Jubileum

Met ingang van boekjaar 2015 is een voorziening jubileumuitkering gevormd om uitkeringen aan medewerkers van Stichting AAP zeker te stellen. Deze jubileumuitkeringen behelzen een uitkering van een (deel van het) bruto maandsalaris gerelateerd aan het aantal verblijfsjaren bij AAP. Er wordt een half bruto maandsalaris uitgekeerd bij 10 en 15 dienstjaren, 1 bruto maandsalaris bij 25 jaar in dienst en 2 bruto maandsalarissen bij 40 jaar in dienst. De opbouw van deze jubileumvoorziening vangt pas aan op het moment dat een medewerker minimaal 5 jaar in dienst is.

Van deze voorziening jubileumuitkering is een bedrag van € 20.825 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening Studiekosten

Met ingang van boekjaar 2015 is een voorziening studiekosten opgebouwd ten behoeve van de mogelijkheid, onder voorwaarden, die medewerkers hebben om jaarlijks 3% van hun basisjaarsalaris te besteden aan hun persoonlijke ontwikkeling tot een maximum van 9% (3 maal 3% per jaar). Werknemers mogen het opleidingsbudget niet alleen opsparen maar ook vooruit opnemen (onder voorwaarden).

Van deze voorziening studiekosten is een bedrag van € 43.175 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

14. KORTLOPENDE SCHULDEN

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

15. OVERLOPENDE PASSIVA

	<u>31 dec. 2015</u>	<u>31 dec. 2014</u>
	€	€
Vooruit ontvangen bedragen	105.992	110.838
Borg huizen en Blauwe Kantoor	8.350	7.350
	<u>114.342</u>	<u>118.188</u>

De vooruit ontvangen bedragen hebben voornamelijk betrekking op afgesloten contracten met betrekking tot de toekomstige opvang, verzorging en herplaatsing van proefdieren.

16. OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31 dec. 2015</u>	<u>31 dec. 2014</u>
	€	€
Vakantiegeld en vakantiedagen	275.813	208.976
Nog te betalen kosten	44.026	74.941
Pensioenpremie	0	11.936
Overige	13.251	16.730
	<u>333.090</u>	<u>312.583</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij heeft in 2015 Stichting AAP te kennen gegeven de organisatie te steunen met een bedrag van € 500.000 per jaar tot en met 2020. Het jaarlijkse bedrag van € 500.000 is niet contant gemaakt.

Nalatenschappen

Stichting AAP is één van de vijf erfgenamen van een nalatenschap welke bestaat uit effecten. Hierop rust een verplichting jegens een begunstigde van jaarlijks € 40.000 geïndexeerd tot aan overlijden begunstigde. De contante waarde van de verplichting wordt vooralsnog even hoog ingeschat als de waarde van de beleggingsportefeuille. De waarde van betreffende portefeuille bedroeg ultimo 2015 € 762.071 (in 2014 € 789.756)

Energiesubsidies

Stichting AAP heeft nog één toezegging voor een energiesubsidie met betrekking tot Primadomus. Deze toezegging is middels een schriftelijk documenten vastgelegd voor een totaalbedrag van € 25.937.

Pacht

In 2012 is met Staatsbosbeheer een pachtovereenkomst gesloten voor € 36.300 per jaar voor een periode van 30 jaar. Na een periode van 10 jaar kan de canon worden aangepast.

Opvang proefdieren

Stichting AAP heeft in opdracht van de Staat der Nederlanden de huisvesting en verzorging op zich genomen van 28 chimpansees welke proefdier zijn geweest in het Biomedical Primate Research Centre te Rijswijk. Het aantal te verzorgen dieren per ultimo 2015 is 26. In het Convenant zijn de overdracht, huisvesting, verzorging en behandeling van de chimpansees van het BPRC vastgelegd. Het Convenant is op 3 juni 2003 namens de Staat der Nederlanden ondertekend door de Minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen (OCW) mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De verwachting is dat de verzorging van deze chimpansees tot circa 2036 duurt. Stichting AAP verkrijgt van het ministerie van OCW hiervoor gedurende 30 jaar een vergoeding. Het complex is in 2006 in gebruik genomen.

Meerjarige financiële verplichtingen

Te betalen:

Binnen één jaar	369.883
Tussen één en vijf jaar	377.338
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>€ 747.221</u>

De vier contracten die de grootste financiële impact hebben zijn: energiecontract, schoonmaakcontract, contract met betrekking tot afvoer afval en een samenwerkingscontract op Europees niveau.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

	Realisatie 2015	Begroot 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
17. Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties	2.143.015	2.176.000	2.052.559
Legaten/nalatenschappen	1.261.198	1.736.000	1.827.852
Adopties particulier	437.229	433.500	449.412
Opbrengst Air Miles	348.444	340.000	377.734
Lijfrentescheking	235.817	246.400	205.555
Mailingen/acties	166.117	327.900	254.879
Opbrengst cartridges	53.450	84.000	79.838
Geormerkte donaties	52.328	53.500	47.239
Opbrengst mobieltjes	47.847	56.000	57.541
Primadomus	32.677	350.000	28.157
Sponsoring in natura	29.954	25.000	25.000
Bedrijfssponsoring	1.078	15.000	1.765
Incidentele sponsoring	551	0	0
Bedrijfsadopties	0	0	0
	4.809.705	5.843.300	5.407.531
18. Baten uit acties door derden			
Nationale Postcode Loterij	1.981.250	500.000	500.000
Aandeel acties derden	15.946	10.000	11.484
Overige fondsen	10.700	500	6.544
	2.007.896	510.500	518.028
19. Subsidies			
Ministerie van OCW, dekking exploitatiekosten	1.270.623	1.099.672	1.273.421
Europese subsidie	72.355	68.000	55.432
Gemeentelijke subsidie	10.000	10.000	30.951
	1.352.978	1.177.672	1.359.804
20. Baten uit beleggingen			
Rentebaten	43.959	56.100	85.456
Gerealiseerde winst	0	0	0
Gerealiseerd verlies	-866	0	-1.758
Ongerealiseerde winst	0	0	16.503
Ongerealiseerd verlies	-312	0	0
Ontvangen dividend/ rente obligaties	10.235	8.688	13.458
Kosten effecten	0	0	0
Netto beleggingsresultaat	53.016	64.788	113.659

	Realisatie 2015	Begroot 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
21. Overige baten			
Declaraties verzorgingskosten	143.533	83.000	243.716
Verhuur Blauwe Kantoor	25.983	25.000	25.828
Resultaat verkoop artikelen	20.230	25.000	454
Educatie/lidmaatschappen	17.873	34.000	20.864
Verhuur Viscontistraat/beheerderswoning	2.000	1.000	3.900
Bijzondere baten	0	0	341.773
Overige baten	95.136	18.750	69.544
	304.755	186.750	706.079

In overige baten is onder andere opgenomen een bedrag van € 80.501 aan bedrijfskortingen.

22. LASTEN

	Realisatie 2015	Begroot 2015	Realisatie 2014
	€	€	€
23. Personeelskosten			
Salarissen	3.164.569	3.271.114	3.098.262
Sociale lasten	642.715	690.366	612.478
Pensioenlasten	282.209	270.551	229.780
Overige personeelskosten	595.966	627.943	599.947
	4.685.459	4.859.974	4.540.467
Loonkostensubsidies	-4.686	-4.000	-8.652
	4.680.773	4.855.974	4.531.815

Personeelsleden in aantallen

Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	95	100	97
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	21	26	14
I/d-regeling	1	1	1
	117	127	112

Personeelsleden in fulltime equivalenten

Regulier betaalde medewerkers werkzaam in Nederland	72	70	74
Regulier betaalde medewerkers werkzaam buiten Nederland	16	19	11
I/d-regeling	1	1	1
	89	90	86

Daarnaast functioneerden in 2015 totaal 213 vrijwilligers (2014: 210). Dat is ongeveer 41 fulltime equivalenten (2014: 47 fte).

BEZOLDIGING DIRECTEUR/BESTUURDER

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was in 2013. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting AAP de Regeling Beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Stichting AAP leidde tot een BSD-score van 465 punten met een maximaal jaarinkomen van € 124.233 (1 fte voor 12 maanden). De beloning van de directeur/bestuurder van € 74.126 (0,95 fte voor 12 maanden) blijft binnen het geldende maxima van € 118.021 (0,95 fte voor 12 maanden).

Toelichting

Stichting AAP heeft het pensioen van de heer Van Genneep in 2015 ondergebracht onder dezelfde pensioenregeling als die voor alle medewerkers van Stichting AAP. Deze wijziging van pensioenregeling gecombineerd met late moment van instroom in deze regeling leidt tot een pensioenpremie die hoger is dan in voorgaande jaren.

Bezoldiging bestuur

Naam	David van Genneep
Functie	Directeur / bestuurder
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
uren	38,00
parttime percentage	95,00
periode	1 januari - 31 december
Bezoldiging (€)	
Jaarinkomen	
bruto loon/salaris	67.387
vakantiegeld	5.391
eindejaarsuitkering	1.348
jubileumuitkering	0
variabel jaarinkomen	0
	<hr/>
	74.126
SV lasten (werkgeversdeel)	9.153
Belastbare vergoedingen/bijtellings	0
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	13.223
Overige beloningen op termijn	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0
	<hr/>
Totaal 2015	96.502
	<hr/> <hr/>
Totaal 2014	86.874

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING 2015

BESTEMMING	DOELSTELLING			
	Opvang, verzorging en herplaatsing		Wetgeving en beleid	Projecten
LASTEN	Almere	Primadomus		
	€	€	€	€
Publiciteit en communicatie	25.298	9.204	663.789	0
Personeelskosten	2.372.282	891.010	437.442	96.742
Opvang en rehabilitatie	398.353	92.425	0	0
Huisvestingskosten	276.061	158.841	50.905	11.258
Kantoor- en algemene kosten	201.562	94.073	37.167	8.220
Kosten Raad van Toezicht				
Afschrijving en rente	1.391.756	440.783	16.818	3.719
Totaal	4.665.311	1.686.336	1.206.121	119.939

Toelichting op kostenverdeling

De kosten van de werkorganisatie worden toegerekend op basis van een verdeelsleutel die is gebaseerd op de tijdsbesteding van contractueel gebonden medewerkers. AAP kiest ervoor deze verdeelsleutel, daar waar kosten niet direct kunnen worden toegewezen, consistent toe te passen op de toerekening van alle kosten.

In 2015 is de toerekening van de kosten verder aangescherpt. Twee elementen uit deze kostenverdeelsleutel verdienen nadere toelichting. Binnen de bestede uren van de afdeling Finance heeft een verschuiving plaatsgevonden naar meer uren "beheer en administratie". Dit heeft dus een direct effect op het kostenpercentage voor "beheer en administratie" en dus ook direct invloed op het kengetal dat van 3,8% naar 4,4% stijgt. De tweede aanscherping is de steeds verdergaande integratie tussen onze vestigingen in Almere en Primadomus en de hiermee samenhangende verdeling van de kosten tussen beide vestigingen. Door een hoger activiteitsniveau in Primadomus zien we een verschuiving van het percentage van Opvang, verzorging en herplaatsing van Almere naar Primadomus. Echter het gezamenlijke percentage is vrijwel gelijk aan dat van voorgaand jaar.

WERVING BATEN

Eigen fondsen- werving	Acties derden	Beheer en administratie	Realisatie 2015	Begroot 2015	Realisatie 2014
€	€	€	€	€	€
410.688	0	0	1.108.979	1.169.375	914.137
546.803	12.619	323.875	4.680.773	4.855.974	4.531.815
0	0	0	490.777	591.149	519.757
63.631	1.468	37.689	599.853	573.540	738.122
46.459	1.072	24.130	412.683	471.240	476.543
		3.388	3.388	5.000	1.849
21.022	485	12.452	1.887.035	1.898.592	1.785.234
1.088.603	15.644	401.534	9.183.489	9.564.870	8.967.457

KENGETALLEN

	Realisatie 2015	Begroot 2015	Realisatie 2014
A. Besteed aan doelstelling in procenten van de baten	90,0%	106,6%	93,3%
B. Kosten eigen fondsenwerving in procenten van de baten uit eigen fondsenwerving	22,6%	15,3%	19,2%
C. Kosten beheer en administratie in procenten van de som der lasten	4,4%	3,6%	3,8%
D. Besteed aan doelstelling in procenten van de som der lasten	83,6%	86,7%	84,4%

A. Het kengetal besteed aan de doelstelling in procenten van de baten is lager dan begroot omdat de bestedingen lager zijn dan begroot en dat bij hogere baten dan begroot (door niet begrote projectbijdrage Nationale Postcode Loterij ad € 1.456.250).

B. Het kengetal kosten eigen fondsenwerving in procenten van de baten uit fondsenwerving is hoger dan begroot door lagere baten eigen fondsenwerving in combinatie met hogere gerealiseerde kosten dan begroot. De kosten zijn hoger doordat AAP zich in 2015 voor het eerst heeft beziggehouden met fondsenwerving in Primadomus.

C. De beheer- en administratiekosten worden uitgedrukt als percentage van de totale kosten. De kosten van beheer en administratie zijn hoger dan begroot (door hogere toewijzing van het aantal uren van administratieve krachten) gecombineerd met een lagere totale som der lasten. Hoewel dit kengetal in 2015 hoger is dan begroot valt het nog wel binnen de norm van maximaal 5% die AAP hanteert.

D. Het totaal van de bestedingen aan de doelstelling wordt uitgedrukt als percentage van de som der lasten. Het bedrag dat besteed is aan de doelstelling is lager dan begroot én de totale som der lasten is ook lager dan begroot. Verhoudingsgewijs is er in 2015 minder besteed aan de doelstelling.

RESULTAAT SPAAR- EN BELEGGINGSVORMEN

	2015	2014	2013	2012	2011
	€	€	€	€	€
Beleggingen					
Dividend	10.235	13.458	25.136	29.963	32.155
Gerealiseerd koersresultaat	-866	-1.758	-4.757	2.131	20
Ongerealiseerd koersresultaat	-312	16.503	-12.238	15.295	-9.467
Bruto beleggingsresultaat	9.057	28.203	8.141	47.389	22.708
Kosten beleggingen	3.731	3.064	2.016	1.481	1.239
Netto beleggingsresultaat	5.326	25.139	6.125	45.908	21.469
Rendement beleggingen					
Gemiddeld rendement per jaar	2,20%	7,68%	1,23%	6,87%	2,96%
Netto resultaat liquide middelen					
spaarrekeningen en deposito's	43.959	85.456	107.467	154.918	173.736
Gemiddelde rendement beleggingen 2011-2015 in %		4,19%			
Gemiddelde rendement beleggingen 2011-2015 in €		20.793			
Gemiddeld netto resultaat liquide middelen 2011-2015 in €		113.107			

VERSCHILLENANALYSE

Toelichting op de balanspositie 2015 versus 2014

De balanspositie is in zijn totaliteit lager geworden ten opzichte van vorig jaar. Aan de activazijde zien we een daling van de materiële vaste activa doordat in 2015 de afschrijvingen hoger zijn dan de investeringen. De financiële vaste activa zijn voornamelijk gedaald door het vrijvallen van staatsobligaties. De liquide middelen zijn afgenomen met name door investeringen in de gebouwen voor de doelstelling in Primadomus. De vorderingen zijn afgenomen ten opzichte van 2014 met name door afname van de post nog te ontvangen legaten. Aan de passivazijde dalen de reserves door het negatieve resultaat van 2015 gecombineerd met het vormen van voorzieningen. De kortlopende schulden zijn gedaald, met name door lagere te betalen belastingen (één maand in plaats van twee maanden) en door een lager crediteurensaldo.

Toelichting op realisatie 2015 ten opzichte van de begroting 2015

In 2015 zijn de totale baten hoger dan begroot. De baten uit acties door derden zijn weliswaar hoger, maar dat wordt veroorzaakt door een eenmalige projectbijdrage van de Nationale Postcode Loterij van € 1.456.250 ten behoeve van de bouw van verblijven voor grote katchtigen in Primadomus. De post legaten en nalatenschappen is daarentegen achtergebleven bij de begroting. De subsidies zijn hoger dan begroot maar wel in lijn met het voorgaande jaar. De overige baten zijn hoger dan begroot vanwege enerzijds hogere bedrijfskortingen dan voorzien en anderzijds door meer ontvangen bijdragen voor de opvang van dieren dan verwacht.

In totaal zijn de lasten lager dan begroot. Dus door hogere baten dan begroot gecombineerd met minder lasten dan begroot is het resultaat weliswaar € 655.138 negatief, maar minder negatief dan begroot was (€ 1.781.860).

Overschot/tekort

Het tekort van € 655.138 in 2015 is € 1.126.722 lager dan begroot (tekort € 1.781.860).

De afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

	€	%
<i>Baten</i>		
Baten uit acties door derden	1.497.396	293%
Subsidies	175.306	15%
Overige baten	118.005	63%
Baten uit beleggingen	-11.772	-18%
Baten uit eigen fondsenwerving	-1.033.595	-18%
Meer baten dan begroot	745.340	10%
<i>Lasten</i>		
Opvang, verzorging en herplaatsing Almere	532.211	-10%
Doelstelling wetgeving en beleid	332.252	-22%
Doelstelling Projecten	13.082	-10%
Kosten beheer en administratie	-60.400	18%
Besteed aan werving baten	-175.535	19%
Opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	-260.228	18%
Minder lasten dan begroot	381.382	-4%
Per saldo lager tekort dan begroot	1.126.722	-63%

Kosten

De belangrijkste afwijkingen van de kosten ten opzichte van begroot zijn:

	€	%
Personeelskosten lager dan begroot	-175.201	-4%
Opvang en herplaatsing lager dan begroot	-100.372	-17%
Publiciteit en communicatie lager dan begroot	-60.396	-5%
Kantoor- en algemene kosten lager dan begroot	-58.557	-12%
Afschrijving en rente lager dan begroot	-11.557	-1%
Kosten Raad van Toezicht lager dan begroot	-1.612	-32%
Huisvestingskosten hoger dan begroot	26.313	5%
Per saldo lager	-381.382	-4%

De kosten zijn per saldo € 381.382 lager dan begroot. Alle kosten zijn in realiteit lager dan begroot, behalve de huisvestingskosten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht 2015

De kasstroom uit operationele activiteiten is hoger dan begroot door lagere betalingen aan leveranciers en werknemers. De kasstroom uit investeringsactiviteiten is hoger dan begroot. Dit is een combinatie van factoren: een aantal geplande investeringen uit 2015 zijn niet uitgevoerd maar er is daarentegen extra geïnvesteerd vanwege de ontvangen projectbijdrage van € 1.456.250 van de Nationale Postcode Loterij. De netto kasstroom is met name negatief door de investeringen die gedaan zijn. Samenvattend heeft dit een dalend saldo van de liquide middelen ten opzichte van 2014 tot gevolg.

Almere, 29 maart 2016

*Directeur/bestuurder
D.R.O. van Gennep*

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING INZAKE DE WINSTBESTEMMING

Een eventueel overschot aan het einde van het boekjaar zal in de volgende jaren worden aangewend binnen de doelstelling van de stichting.

Jaarlijks wordt het resultaat door het bestuur bestemd. Eerst wordt de continuïteitsreserve opgebouwd tot minimaal 1 maal de kosten van de werkorganisatie (exclusief afschrijvingen) van het afgesloten boekjaar (binnen de Richtlijnen van de Goede Doelen Nederland – voorheen VFI – van maximaal 1,5 maal de kosten). Uitgangspunt zijn de kosten van de werkorganisatie van het jaar waarover de jaarrekening wordt opgesteld. Vervolgens wordt de bestemmingsreserve financiering activa doelstelling gevormd. Als laatste worden de bestemmingsreserves gevormd naar aanleiding van het Lange Termijn Plan. Dit plan wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Het negatieve resultaat van € 655.138 en de mutatie op de reserve financiering activa doelstelling alsmede de gedeeltelijk vrijgevallen bestemmingsreserves worden verrekend met de continuïteitsreserve.

De toevoegingen en onttrekkingen aan de verschillende reserves worden vermeld onderaan de staat van baten en lasten.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden die relevant zijn voor het beeld van de situatie per balansdatum.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
Aan: de directie en de raad van toezicht van Stichting AAP

VERKLARING OVER DE JAARREKENING 2015

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting AAP op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 650).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting AAP te Almere ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2015;
- de staat van baten en lasten over 2015; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 650.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting AAP zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE EN DE RAAD VAN TOEZICHT

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 650, en voor
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

MEDEDELING BETREFFENDE HET BESTUURSVERSLAG

Wij hebben het bestuursverslag gelezen teneinde van materieel belang zijnde inconsistenties, indien aanwezig, met de gecontroleerde jaarrekening te onderkennen. Op basis van het doorlezen van het bestuursverslag vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de informatie in de jaarrekening en dat het bestuursverslag alle informatie bevat die vereist is volgens RJ 650. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd op de informatie in het bestuursverslag.

Amsterdam, 29 maart 2016

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. J.L. Sebel RA

BIJLAGE BIJ ONZE CONTROLEVERKLARING OVER DE JAARREKENING 2015 VAN STICHTING AAP

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

DE VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE ACCOUNTANT VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen;

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit zijn bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

EXPLOITATIEBEGROTING 2016

EXPLOITATIEBEGROTING 2016

	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€
BATEN		
Baten uit eigen fondsenwerving	5.627.700	4.809.705
Baten uit acties door derden	525.000	2.007.896
Subsidies van overheden	1.308.253	1.352.978
Baten uit beleggingen	38.284	53.016
Overige baten	170.950	304.755
Som van de baten	7.670.187	8.528.350
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Almere	5.135.426	4.665.311
Doelstelling opvang, verzorging en herplaatsing Primadomus	1.673.401	1.686.336
Wetgeving en beleid	1.245.922	1.206.121
Projecten	117.267	119.939
	8.172.016	7.677.707
Besteed aan werving baten		
Kosten eigen fondsenwerving	915.214	1.088.603
Kosten acties derden	16.302	15.644
	931.516	1.104.247
Beheer en administratie		
Kosten beheer en administratie	338.654	401.534
Som der lasten	9.442.186	9.183.488
Resultaat	-1.771.999	-655.138

De begroting 2016 is opgesteld met een resultaat dat gelijk is aan de kaders van het vastgestelde financiële Lange Termijn Plan 2016-2020 (LTP), namelijk € 1.771.999 negatief. In 2016 is voor een bedrag van € 487.500 aan investeringen aan bedrijfsmiddelen voorzien en € 353.868 aan investeringen ten behoeve van de doelstelling (o.a. afronden van de bouw van dierverblijven voor de opvang van grote katachtigen in Primadomus).

Verschillen in de verhouding tussen de besteding aan de doelstelling in Almere en Primadomus in de begroting 2016 vergeleken met de realisatie 2015 zijn te verklaren doordat in de jaarrekening 2015 gewerkt is met een aangescherpte kostenverdeelsleutel. Voor de begroting 2016 is er in de basis gebruik gemaakt van de kostenverdeelsleutel zoals ook gebruikt voor de jaarrekening 2014.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEBEGROTING 2016

	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€
BATEN		
<i>Baten uit eigen fondsenwerving</i>		
Donaties	2.172.000	2.143.015
Legaten/nalatenschappen	1.736.000	1.261.198
Adopties particulier	491.800	437.229
Mailingen/acties	344.300	166.117
Opbrengst Air Miles	310.000	348.444
Lijfrentescheking	251.600	235.817
Geormerkte donaties	109.000	52.328
Opbrengst cartridges	75.000	53.450
Opbrengst mobieltjes	50.000	47.847
Primadomus	49.500	32.677
Sponsoring in natura	25.000	29.954
Bedrijfssponsoring	13.500	1.078
Incidentele sponsoring	0	551
	5.627.700	4.809.705
<i>Baten uit acties door derden</i>		
Nationale Postcode Loterij	500.000	1.981.250
Aandeel acties derden	25.000	15.946
Overige fondsen	0	10.700
	525.000	2.007.896
<i>Subsidies van overheden</i>		
Ministerie van OCW, dekking exploitatiekosten	1.246.053	1.270.623
Europese subsidie	62.200	72.355
Gemeentelijke subsidie	0	10.000
	1.308.253	1.352.978
<i>Baten uit beleggingen</i>		
Rentebaten	32.359	43.959
Resultaat beleggingen	5.925	9.057
	38.284	53.016
<i>Overige baten</i>		
Declaraties verzorgingskosten	94.200	143.533
Verhuur Blauwe Kantoor	26.000	25.983
Resultaat verkoop artikelen	20.000	20.230
Educatie/lidmaatschappen	0	17.873
Verhuur Viscontistraat/beheerderswoning	0	2.000
Overige baten	30.750	95.136
	170.950	304.755

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING BEGROTING 2016

BESTEMMING

DOELSTELLING

LASTEN

	Opvang, verzorging en herplaatsing		Wetgeving en beleid	Projecten
	Almere	Primadomus		
	€	€	€	€
Publiciteit en communicatie	26.806	31.500	625.933	
Personeelskosten	2.700.972	714.965	492.796	93.209
Opvang en rehabilitatie	402.078	166.642		
Huisvestingskosten	294.965	96.057	53.817	10.179
Kantoor- en algemene kosten	291.728	98.455	53.226	10.067
Kosten Raad van Toezicht				
Afschrijving en rente	1.418.879	565.781	20.151	3.812
Totaal	5.135.426	1.673.401	1.245.922	117.267

WERVING BATEN

<u>Eigen fondsen- werving</u>	<u>Acties derden</u>	<u>Beheer en administratie</u>	<u>Begroot 2016</u>	<u>Realisatie 2015</u>
€	€	€	€	€
278.922			963.160	1.108.979
505.753	12.957	269.178	4.789.829	4.680.773
			568.720	490.777
55.232	1.415	29.396	541.060	599.853
54.626	1.400	29.074	535.576	412.683
			3.000	3.388
20.681	530	11.007	2.040.841	1.887.035
<u>915.214</u>	<u>16.302</u>	<u>338.654</u>	<u>9.442.186</u>	<u>9.183.489</u>

MEERJARENOVERZICHT

BALANS (x € 1.000)	Begroting 31-12-2020	Begroting 31-12-2019	Begroting 31-12-2018	Begroting 31-12-2017	Begroting 31-12-2016
Vaste activa	9.408	10.423	10.881	11.337	11.834
Vlottende activa	10.628	9.827	9.607	9.444	9.378
Totaal activa	20.036	20.250	20.488	20.781	21.212
Continuïteitsreserve	11.830	11.406	10.996	10.632	10.359
Bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Reserve financiering activa doelstelling	7.629	8.068	8.507	8.947	9.425
Bestemmingsfonds	0	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal vermogen	19.459	19.474	19.503	19.579	19.784
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	577	776	985	1.202	1.428
Totaal passiva	20.036	20.250	20.488	20.781	21.212

STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2019	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2016
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving	6.621	6.390	6.169	5.868	5.628
Baten uit acties door derden	550	550	550	560	525
Subsidies van overheden	1.226	1.235	1.244	1.252	1.308
Baten uit beleggingen	60	53	49	44	38
Overige baten	122	122	122	122	171
	8.579	8.350	8.134	7.846	7.670
Lasten					
Besteed aan doelstellingen	6.874	6.700	6.573	6.455	8.172
Besteed aan werving baten	1.264	1.235	1.205	1.176	931
Kosten Beheer en administratie	456	444	432	420	339
	8.594	8.379	8.210	8.051	9.442
Resultaat	-15	-29	-76	-205	-1.772

Besteed aan doelstelling als % van de baten	80,1%	80,2%	80,8%	82,3%	106,5%
Kosten eigen fondsenwerving als % van de baten eigen fondsenwerving	18,3%	18,5%	18,8%	19,2%	19,9%
Kosten beheer en administratie als % van de som der kosten	5,3%	5,3%	5,3%	5,2%	3,6%
Besteed aan doelstelling als % totale kosten	80,0%	80,0%	80,1%	80,2%	86,5%

BALANS (x € 1.000)	Actueel 31-12-2015	Actueel 31-12-2014	Actueel 31-12-2013	Actueel 31-12-2012	Actueel 31-12-2011
Vaste activa	12.794	13.141	12.904	11.317	10.650
Vlottende activa	10.398	10.881	11.993	12.828	11.897
Totaal activa	23.192	24.022	24.897	24.145	22.547
Continuïteitsreserve	10.783	10.070	8.952	5.233	4.368
Bestemmingsreserve	511	2.070	4.306	8.493	8.749
Reserve financiering activa doelstelling	10.483	10.824	10.568	8.575	7.645
Bestemmingsfonds	532	0	0	0	0
Voorzieningen	118	0	0	0	0
Totaal vermogen	22.427	22.964	23.826	22.301	20.762
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	765	1.058	1.071	1.844	1.785
Totaal passiva	23.192	24.022	24.897	24.145	22.547

STAAT VAN BATEN EN LASTEN (x € 1.000)	Actueel 2015	Actueel 2014	Actueel 2013	Actueel 2012	Actueel 2011
Baten					
Baten uit eigen fondsenwerving	4.810	5.407	6.952	5.829	5.923
Baten uit acties door derden	2.008	518	560	524	595
Subsidies van overheden	1.353	1.360	1.639	1.337	1.274
Baten uit beleggingen	53	114	115	202	196
Overige baten	305	706	832	927	131
	8.529	8.105	10.098	8.819	8.119
Lasten					
Besteed aan doelstellingen	7.678	7.565	7.438	6.106	5.466
Besteed aan werving baten	1.104	1.057	825	866	861
Kosten Beheer en administratie	402	345	310	309	286
	9.184	8.967	8.573	7.281	6.613
Resultaat	-655	-862	1.525	1.538	1.506

Besteed aan doelstelling als % van de baten	90,0%	93,3%	73,7%	69,2%	67,3%
Kosten eigen fondsenwerving als % van de baten eigen fondsenwerving	22,6%	19,2%	11,9%	14,2%	13,9%
Kosten beheer en administratie als % van de som der kosten	4,4%	3,8%	3,6%	4,2%	4,3%
Besteed aan doelstelling als % van totale kosten	83,6%	84,4%	86,8%	83,9%	82,7%

KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

	Begroting 2020	Begroting 2019	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2016
Kasstroom uit operationele activiteiten	346	322	267	168	-14
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	456	-103	-103	-103	-480
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	0	0	0
Netto kasstroom	802	219	164	65	-494
Saldo liquide middelen primo	8.718	8.499	8.335	8.270	8.764
Saldo liquide middelen ultimo	9.520	8.718	8.499	8.335	8.270

Toelichting op de meerjarenraming

De meerjarenraming is geactualiseerd tot en met 2020. In deze meerjarenraming zijn geen grote nieuwe investeringen in gebouwen in Almere of Primadomus voorzien. Met ingang van 2017 vindt een aanpassing plaats van de afschrijvingskosten van de gebouwen. Dit verklaart het verschil in de bestedingen aan de doelstelling tussen de jaren 2016 en 2017.

KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

	Actueel 2015	Actueel 2014	Actueel 2013	Actueel 2012	Actueel 2011
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.208	1.175	1.403	3.052	3.478
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-1.631	-2.102	-3.422	-2.105	-637
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	89	93	236	103	10
Netto kasstroom	-334	-834	-1.783	1.050	2.851
Saldo liquide middelen primo	8.764	9.598	11.381	10.331	7.480
Saldo liquide middelen ultimo	8.430	8.764	9.598	11.381	10.331

UITLEG VAN TERMEN EN BEGRIPPEN

BALAI-richtlijn: Europese veterinaire richtlijn 92/65/EEC.

BPRC: Biomedical Primate Research Centre; een Nederlands onderzoekscentrum waar vrijwel uitsluitend onderzoek gedaan wordt met primaten als proefdier. Stond in 2006 zijn geïnfecteerde chimpansees af aan AAP nadat het gebruik van mensapen voor dierproeven in Nederland verboden werd.

Chimpanseecomplex Almere: dit in 2006 geopende centrum voor chimpansees bestaat uit drie gedeelten: de Special Care Unit voor de groep geïnfecteerde BPRC-chimpansees, een resocialisatie-eenheid voor gezonde/niet-geïnfecteerde chimpansees die nog niet in staat zijn sociaal te leven, en een quarantaineafdeling waar de nieuwe dieren ten minste drie maanden afgezonderd worden.

CITES: The Convention on International Trade in Endangered Species, ook bekend onder de naam De Conventie van Washington. Dit verdrag regelt en bevordert de duurzame handel in planten en dieren en hun producten.

De Dierencoalitie, voorheen Coalitie Red de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (Gwwd): in 2006 dreigde onder toenmalig minister Veerman de in 1993 ingevoerde Gwwd opgenomen te worden in een alomvattende wet die vooral de commerciële kant van de dierhouderij waarborgt. Deze ontwikkeling werd door verschillende organisaties als dermate bedreigend beschouwd, dat succesvol samengewerkt werd om het tij te keren.

KPI: Key Prestatie Indicatoren.

Positieflijst: een lijst waarop staat welke dieren mogen worden gehouden, dieren die er niet op staan mogen automatisch niet worden gehouden.

Verzorgingspunten: weegfactor die betrekking heeft op de totale verzorging die een diersoort nodig heeft.